

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čekovni rač. 10.303.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Avtonomistična preosnova Belgije.

Belgija je država, ki leži med Francijo, Nemčijo in Nizozemsko ter sega do morja, katero loči Anglijo od Francije in drugih držav Evrope. Po ljudskem štetju, ki se je vršilo 31. decembra 1930, ima nad 8 milijonov prebivalcev. Belgijci niso vsi iste narodnosti. Prebivalstvo je razdeljeno pravzaprav v dva naroda, in sicer v Valonce in Flamce. Valonci so Romani in sorodni Francozom, kojih jezik govori. Flamci pa so Germani (katerim, kakor znano, pripadajo tudi Nemci) ter so sorodni Nizozemcem. Flamcev je več kot Valoncev, in vendar se je belgijska država doslej vladala in upravljala po valonskem načelu in načinu. Za vzor je služila Francija. Iz Francije je načelo centralistične državne ureditve prodrlo v mnoge druge države, med njimi tudi v Belgijo.

Razvoj pa je pokazal, da takšna notranja državna ureditev, ki je morda prikladna za en jezik govorečo Francosko, ni primerna pa za Belgijo, ki je dvojezična. Flamci so se namreč zadnja desetletja vedno bolj in bolj zaželi zavedati svoje narodnosti ter zahtevati pravice za svoj jezik. Dolgo časa so njihove zahteve se odbijale od trdnih zidov upravne tradicije (izročila) in državne birokracije (uradniškega vladstva). Preplašiti se jih je hotelo s sumničeni, da pomenjajo flamske zahteve separatizem (namero odcepa od belgijske države). Flamci pa so vztrajali ter pridobivali za svoj jezik v javnosti vedno večje področje: šole za flamsko mladino so se flamizirale od osnovne do visoke šole, flamščina je prodirala v armado in v državne urade. Meseca marca je belgijski parlament sprejel zakon, ki zagamčuje popolno enakopravnost flamščine s francoščino v javnih uradih.

Po tem zakonu se Belgija razdeli v tri upravna področja, in sicer v flamsko, kjer bo uradni jezik flamščina, v valonsko, kjer bo uradni jezik francoščina, in v Bruselj, kjer bosta v rabi oba jezika. Po novem zakonu ima vsak državljani pravico napraviti vloge na državne urade v materinščini, in vsak državni urad, vstevši ministrstva, je dolžan odgovoriti na vloge v jeziku, v katerem je bila sestavljena. Radi tega se bodo delili državni uradi v dva velika oddelka: v francoskega in flamskega. To je tudi potrebno zato, ker je zmagalo načelo, da niso višji uradniki

več dolžni znati obeh jezikov, marveč zadostuje znanje samo enega jezika. Tako se v Belgiji pripravlja pot za popolno decentralizacijo državne uprave in za avtonomijo posameznih pokrajin ali dežel, morda celo za federalizem (za zvezno državo). Pristojnost krajevnih oblastev se bo povečala, da ne bo treba pri osrednjih uradih in v ministrstvih prevelikega števila uradnikov. Decentralizacija državne uprave in avtonomistična preosnova države bo napravila konec notranjim bojem, ki so od časa do časa pretresali državo. Tako se bo Belgija kot država ojačila in okrepila.

★

Sodelovanje podonavskih držav.

Tardieu, francoski ministrski predsednik, je vrgel v evropsko javnost načrt o gospodarskem sodelovanju podonavskih držav, to je: Čehoslovaške, Avstrije in Madžarske ter tudi Rumunije in Jugoslavije. Nagib, ki vodi Tardieuja pri tem načrtu, za kojega uresničuje se vneto in vztrajno zavzema, je slabo gospodarsko stanje podonavskih držav. V prvi vrsti je treba priti na pomoč Madžarski in Avstriji, katerima preti gospodarski polom. Ni nič novega ta načrt. Njega je še nedavno zagovarjal čehoslovaški zunanji minister dr. Beneš. Ta čehoslovaški državnik je takoj po zlomu nekdanje avstro-ogrske monarhije začel z organizacijo sodelovanja nasledstvenih držav, nastalih na ozemlju nekdanje monarhije. Plod teh njegovih naporov je bila ustanovitev male antante: zveze Čehoslovaške, Rumunije in Jugoslavije. Čim bolj je gospodarska kriza stegovala svoje kremplje po srednjeevropskih državah, tem

bolj se je pokazala potreba širše organizacije sodelovanja teh držav. Teško gospodarsko in finančno stanje v Avstriji in Madžarski je Beneša napotilo, da je tema državam ponudil gospodarski sporazum. Čehoslovaška in Avstrija bi odprle svoj trg uvozu madžarskih agrarnih pridelkov, Madžarska pa bi sprejemala iz Čehoslovaške in Avstrije industrijske izdelke. S takim sporazumom bi bilo Madžarski največ pomagano, dočim bi Avstrija, koje industrija težko konkurira s čehoslovaško in koje poljedelstvo bi bilo od madžarskega jako ogroženo, manj profitirala. Tako so v Avstriji ta načrt sprejeli precej hladno, v Madžarski pa je našel dosti vnetih pristašev, ki so prišli do prepričanja, da se od tega sporazuma ne bi smeli izključiti Rumunija in Jugoslavija.

Tardieu je prevzel ta načrt ter ga podprl z avtoriteto Francije, ki je sedaj finančno najmočnejša država v Evropi. On poziva podonavske države, naj sklenejo med seboj prednostne gospodarske pogodbe, to je pogodbe, v katerih si priznajo med seboj prednosti pri izvozu in carinah. Tardieu misli, da je Avstriji in Madžarski potrebna nujna pomoč, da pa sta tudi Rumunija in Jugoslavija potrebni pomoči. Ako sta Madžarska in Avstrija voljni skleniti z državami male antante gospodarske pogodbe, bosta dobili pomoč od teh držav, pa tudi od velikih držav. Francoska diplomacija se trudi pridobiti za idejo gospodarskega sporazuma in sodelovanja omenjenih držav tudi Anglijo in Italijo. Anglija načelno odobrava to idejo, za njeno izvršitev v podrobnostih pa še ni objavila svojega stališča; baje je pripravljena odpovedati se določbi o največjih ugodnostih v korist podonavskih držav. Kar se Italije tiče, ni posebno navdušena za francoski predlog, ker ji ne ugaja oblikovanje kakšne večje skupine podonavskih in srednjeevropskih držav. Italija se tudi ne ogreva za večjo finančno podporo, ki jo predvideva francoski načrt za podonavske države, marveč bi bila pripravljena tem državam dati nekatere carinske ugodnosti. Na sličnem stališču je tudi Nemčija, kateri ni po godu nobena grupacija (razvrstitev v skupine) srednje-evropskih držav, v koji ne bi ona imela vodilne vloge. Tako gledajo vsaka teh velesil predvsem na sebe in svoj žep, za manjše države pa se zanimajo le toliko, kolikor koristi upajo dobiti od njih. Na gospodarskem polju ni idealizma.

Grški ministrski predsednik Venizelos, ki je napovedal ostavko vlade.

★

IZ RAZNIH DRŽAV

Važna posvetovanja v Innsbrucku. Svet mednarodnih zbornic v Parizu je sklenil dne 11. marca, da priredi od 16. do 24. aprila v Innsbrucku konferenco mednarodnih trgovinskih zbornic. Na ta posvetovanja glede gospodarskega zblizanja ter združitve carin so povabljeni zastopniki teh-le držav: Jugoslavije, Avstrije, Anglije, Francije, Madžarske, Italije, Bolgarije in Rumunije.

Grška vlada se maje. Radi velikih finančnih stisk namerava odstopiti Venizelosova vlada.

Premirje v območju Šangaja, nemiri v Mandžuriji. Dne 21. marca so kitajski in japonski zastopniki v Šangaju končnoveljavno sklenili načelni sporazum za pravo in resnično premirje. Podrobnosti končnoveljavnega premirja sta obedve stranki prepustili mešani komisiji. Japonci so sprejeli kitajsko zahtevo, da se imajo japonske čete do zadnjega moža iz šangajskega ozemlja umakniti, dočim so se Kitajci obvezali, da bodo njihove čete ostale na sedanjih položajih 20 km od mesta. Komisija bo pa obstojala iz 4 Kitajcev, 4 Japoncev in 4 zastopnikov mednarodnih velesil. Policijsko službo v coni, katero bodo japonske čete izpraznile, bo prevzel poseben kitajski policijski oddelek pod poveljstvom avstrijskega generala Munthe. — Tretja eskadra japonskih rušilcev, prva eskadra torpedovk in prva eskadra bombarderskih aeroplanov so se že odpravile v domovino. Obenem se je vkrčalo na transportne ladje okoli 4000 mož japonske pehote. — Pač pa se vršijo v Mandžuriji neprestane krvave praske med japonsko pehoto in neredno kitajsko vojsko, ki zahtevajo precej žrtev na obeh straneh.

Brezposelnost po najnovejši statistiki. Po statistiki mednarodnega urada za delo v Ženevi znaša število brezposelnih na svetu 21 milijonov, od katerih jih ima Amerika 9,3 milijona. Vsak peti delavec je v Ameriki brez posla. Najbolj prizadeta je vsekakor Nemčija, ki ima nad 6 milijonov brezposelnih.

PO SVETU KATOLIŠKEM

Evharistični kongres bo letos, kakor smo že objavili, na Irskem. V posameznih katoliških državah se vrši agitacija za obilno udeležbo na tem kongresu v počastitev zakramenta sv. Rešnjega Telesa. Tudi v slovenskih državah se vrši agitacija. Izmed katoliških Slovanov bodo najbolj zastopani med udeleženci tega kongresa Poljaki. Voditelj poljskih posetnikov evharističnega kongresa bo kardinal nadškof Hlond, primas Poljske. V častnem številu bodo tudi zastopani Čehoslovaki. Kar se tiče katoličanov naše države, bi tudi bilo želeto, da bi bili zastopani v lepem

PRAVA METODA

uspešnega negovanja lepote počiva na vporabi takšnih pripomočkov, kateri se izdelujejo iz sestavin, k medicinski učinkujejo, kot so to: Fellerjeva Elsa-pomada za zaščito kože in Elsa-pomada za rast las (2 lončka brez daljnih stroškov 40 Din), Elsa-mila lepote in zdravja (5 kosov franko 52 Din), od lekarnarja Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

številu. Na konferenci jugoslovanskih škofov, odnosno ožjega njihovega odbora se je vzelo na znanje, da Jeronimski potniški odbor v Zagrebu organizira pohod hrvatskih in slovenskih katoličanov v Dublin, ki je glavno mesto Irske. Izmed jugoslovanskih škofov sta dosedaj javila svojo udeležbo pri romanju na evharistični shod beograjski nadškof p. Rafael Rodič in dubrovniški škof dr. Carevič. Jeronimski potniški odbor ima svojo pisarno v Zagrebu, trg kralja Tomislava št. 21. Potovanje bo trajalo 17 dni, v Parizu se ostane 3 dni, istotako v Londonu. Cena 7000 dinarjev.

Brezbožniki za posvetne šole. V Nemčiji se vrši agitacija brezbožnikov za posvetne šole, kjer se ne deli noben verski pouk. To so učenci Marksa, ki je duševno oče komunistov in socialistov. Posebno se udeležujejo v tej agitaciji socialistični »prijatelji mladine«. Pri svoji agitaciji se ti ljudje ne morejo sklicevati na kakšne velike učne uspehe teh šol. Šole so prav slabe ter ne dajo svojim učencem niti navadnega, najbolj potrebnega znanja. Obrtni vajenci, ki so hodili v te šole, po veliki večini ne znajo dovolj računati, pravilno pisati, delajo v pisavi neverjetne pogreške. Slabo poučeni so, še slabše vzgojeni. Na učne uspehe posvetnih šol se torej brezbožniške organizacije ne morejo sklicevati, zato pa po agitačnih listih in shodih tem bolj zabavljajo zoper Boga, vero in Cerkev.

Črnci prosijo šol. Slovenski misijonski brat Rafael Kolenc je lanskega leta pisal iz Južne Afrike (Maria Trošt) pismo, v katerem poroča, da je bila v Glen-Cowie z veliko slovesnostjo posvečena 1. katoliška cerkev. Zbralo se je pri tej priliki mnogo misijonarjev, med njimi tudi nekaj Slovencev, in sicer Valentin Poznič, Mihael Lešnjak in Kolenc, ki so se kajpada dali fotografirati, da si ohranijo spomin. Misijonskega dela, tako poroča dalje, je veliko. Neprestano gradimo cerkve in šole. Letos smo dogradili tri cerkve in več šol. Prav zdaj imamo zopet eno šolo v delu. Pogani nas na vseh koncih in krajih kličejo, naj jim postavimo šole. Toda šola in vzdrževanje učitelja stane lepe denarce. Kjer pa mi ne moremo postaviti šole, tja navadno pridejo protestanti, ki imajo obilo denarja. Kaka škoda! O da bi imeli kaj bogatih stricев v Ameriki, ki bi nas rešili iz stiske. — Častite sestre uršulinke v Ljubljani so nam poslale deset krasnih križev za naše šole ter velik zvonec za zakristijo. Ne morem povedati, kako smo bili vsi veseli velikih križev. Zamorčki so kar poskakovali od veselja. V Evropi mečejo križe iz šol, tu jih pa s takim veseljem obešamo na častna mesta. Gotovo bo Bog darovalcem bogato poplačal, ker so mu dali toliko slave po zamorčkih!

Katoličani na Kitajskem. Zadnji dve leti katolicizem na Kitajskem nič bolj ne napreduje nego prej. To je posledica politične neurejenosti, medsebojnih bojov kitajskih generalov in vedno bolj se razprostirajočega roparstva. Vsled teh razmer morajo katoličani, zlasti misijonarji prav veliko trpeti. Število katoličanov na Kitajskem je leta 1931 znašalo 2 in pol milijona ljudi; prirastek znaša 49.000. Ta številka je sicer večja nego v prejšnjih 4 letih, vendar pa zaostaja za leti 1906—1918, v katerih je prirastek znašal 60.000, trikrat 90.000, leta 1918 celo 100.000. Eden kristjan pride na 190 prebivalcev. Jako lepo napreduje število domače duhovščine. Danes pride 1 kitajski duhovnik na 1677 kristjanov. Zelo tudi narašča število kitajskih poganskih otrok, ki obiskujejo katoliške misijonske šole. Iz tega tudi raste upanje, da se bo na Kitajskem katoliška vera še bolj razširila.

Koliko je jezuitov? Lansko leto je jezuitska družba v 38 provincah in 4 neodvisnih podprovincah imela 22.337 članov: 9971 duhovnikov, 7546 sholastikov in 4280 bratov. Letni prirastek znaša 659 članov napram 490 v prejšnjem letu. 1509 duhovnikov, 512 sholastikov in 468 bratov, skupaj 2489 članov deluje v misijonih v daljnih pokrajinah, kjer živi približno 180 milijonov poganov in nad 2 milijona katolikov.

Iz „županske zveze za dravsko banovino“ v Ljubljani.

Na mnoga vprašanja javljamo na stopno:

1. Omenjena zveza obstoji in deluje. Stalno tajništvo posluje redno v palači »Vzajemne zavarovalnice« v Ljubljani, oddelek »Karitas«, Masarykova c. 12, in daje ustna in pismena pojasnila v vseh zadevah občinske uprave. Za pismene odgovore naj se izvoli vprašanjem prilagati poštna pristojbina v znamkah.

2. Redni člani društva so lahko po § 3 odobrenih društvenih pravil: a) župani in njih namestniki; b) občinski svetovalci in odborniki; c) strokovnjaki v občinskih zadevah, sploh vsi, ki se zanimajo za občinske zadeve. Članstva pri županski zvezi za dravsko banovino se torej ne more odreči tudi takim izvedencem v občinskih zadevah, ki niso več aktivni člani občinskih uprav, ki so se pa dolga leta z uspehom udeleževali v občinskih odborih kot župani, občinski svetovalci ali občinski odborniki.

Članarina letno samo po 10 Din naj se izvoli nakazovati Hranilnici kmečkih občin v Ljubljani na čekovni račun št. 10.545 po poštnih položnicah.

Odbor županske zveze za dravsko banovino v Ljubljani.

»Slovenski Gospodar« stane:

celoletno 32 Din,
polletno 16 Din,
četrtletno 9 Din.

NOVICE

Bivši veliki župan in vpokojeni in-spektor g. dr. Schaubach Franjo je prestopil v vrste odvetnikov. Pisarno je odprl te dni v hiši Zadrúžne gospodarske banke v Mariboru.

Materi, ki je odložila otroka v frančiškanski spovednici v Mariboru! Mati, ki je odložila pred tedni otroka v omenjeni spovednici otročička, nas je prosila, naj ji povemo za Veliko noč, kje se nahaja otrok in kako se mu godi. Mariborska občina je oddala otroka v dobre roke k družini, ki stanuje v Mariboru v Vrtni ulici št. 6. Otrok je zdrav in dobro preskrbljen.

Radi roparskega napada 5 let robije. Dne 10. novembra l. l. se je vračal viničar Ferdinand Veršič s svojim sinom iz mariborskega sejma proti Sv. Lenartu v Slov. gor. Oba sta gnala vola, katerega na sejmu nista prodala. Ko sta dospela v Črni les pred Sv. Lenartom, ju je zajela noč. V gozdu se je zagnal z Veršiča neznanec. Sinko je pobegnil z volom vred napadalcu, oče pa se je postavil krepko v bran kljub temu, da ga je bil neznanec dvakrat zabodel z nožem. Prvemu napadalcu je priskočil na pomoč še drugi in je bil Veršič oropan 7 kovačev. Kot napadalec je bil izsleden Vincenc Trepše. Dne 22. marca je obsodil mariborski senat Trepšeta na 5 let robije.

Gospodarsko poslopje pogorelo. Dne 21. t. m. zvečer je uničil požar gospodarsko poslopje Kokaljevega mlina v Lokah pri Gornji Polskavi. Ogenj je bil podtaknjen od požigalčeve roke, ki je tukaj že precej časa z vso drznostjo ter peklensko zlobo na delu. Nalepljeni listeki oznanijo že v naprej: kedaj in komu bo zapel rdeči petelin. Ljudstvo je silno razburjeno in ima svoje domačije skrbno zastražene.

Obešeno so našli v gozdu v Selnici ob Dravi neko žensko.

Stekel pes je ugriznil koncem meseca februarja delavko Kunigundo Krotmajer iz Brezna ob Dravi. Žensko so šele sedaj spravili v Pasteurjev zavod v Celje, ker je poginil konj na steklini, katerega je ugriznil isti pes.

Preveč se je napil v vinogradu v Halozah vina ter žganja posestnik Andrej Habjanič iz Bukovcev pri Ptujju in umrl v snegu vsled zastrupljenja z alkoholom.

Smrtna nesreča radi neprevidnega ravnanja s puško. Sin Adama Kerčmarja v Selu pri Murski Soboti, Jan, je hotel vstreliti vrano. Vzel je očetovo puško in nameraval von iz hiše. Med potjo se je pa orožje sprožilo in je strel po naključju zadel starega Kerčmarja smrtno v tilnik.

Lepa vinogradniška hiša je pogorela do tal v dolnjelendavskih gorica. Poslopje je bilo last posestnika Jožefa Denše iz Brezovice v Prekmurju. Ogenj je nastal na ta način, ker so domači, ki so delali v gorica, pri odhodu pozabili pogasiti v peči žerjavico.

S prebito lobanjo se je zavlekel na škedenj iz fantovskega pretepa v Lan-

Lonce in ponve čisti VIM brez brazgotin

Z malo Vima na vlažni krpi boste očistili hitro in lahko ponve in vso ostalo kuhinjsko pripravo. Vim je izdaten, deluje hitro in pri tem ne opraska predmetov ter je dober tako za vsa težja kakor tudi za lažja čiščenja v hiši in kuhinji.

VIM čisti vse

covi vasi v Št. Vidu pri Ptujju posestniški sin Anton Habjanič. Habjaniča so našli orožniki na škedenju mrtvega in so zaprli radi uboja 4 fante.

Nezvestnega in z globoko rano na glavi so našli na cesti v bližini Spodnje Brega pri Ptujju Franca Petroviča iz Proseka pri Trstu. Smrtno nevarno ranjenega so prepeljali v ptujsko bolnico, kjer je umrl.

Neznan avtomobilist je zadel 21. t. m. zvečer od zadej ob posestnika Avguštna Žagarja iz Ložnice pri Celju, ko je ta stopal spredaj pri konju ter ga držal za uzdo. Avto je podrl voznika in mu zlomil levo nogo.

Težka poškodba. Pri pleskanju oken v umobolnici v Novem Celju je padel s 1. nadstropja 18letni slikarski vajenec Jožef Pušnik. Pri padcu si je pretresel možgane in je dobil tudi težje notrajne poškodbe.

Uboj očeta pred sodiščem. Kot smo že poročali, je ubil lasten sin Anton Žagar dne 3. februarja zvečer svojega očeta, ki je živel kot upokojen rudar v Zdolah pri Kozjem. Ubiti Žagar je bil udan pijači in je v vinjenem stanju neusmiljeno pretepeval svojo ženo Ano in oba otroka. Oče je bil pravi hišni strah. Omenjenega dne zvečer se je vrnil stari Žagar okajen domov in je prišlo med njim ter sinom do prepira in

pretepa. Oče je hotel sina zadaviti, sin se je pa znebil napadalca z udarci s polenom. Ker se je pa stari vedno znova zaganjal v sina, ga je tako s piskrom in steklenico obdelal po glavi, da je oče vsled 30 udarcev v noči za tem umrl. Sin Anton je pred sodiščem 22. marca priznal krvavo dejanje, zanikal pa je sodelovanje matere Ane pri uboju, ki je pa po izpovedbi prič večkrat izjavila: »Poprej ne bo miru, dokler ne bo ta hudič enkrat hladen!« Celjsko sodišče je obsodilo obtoženega Antona Žagarja na dosmrtno ječo, soobtoženo Ano, ženo in mater, pa na 12 let ječe.

Pri pretepu ustreljen v trebuh. V krčmi Peteka v Trzinu na Kranjskem je prišlo med dvema fantovskima družbama do pretepa. V splošnem poboju jo je izkupil s steklenico po glavi tudi krčmarjev sorodnik Maks Šimenc. Gostilničar je spravil pretepače na prosto, a so mu razbili vrata, nakar je vzel lovsko puško in ustrelil Rebolja v trebuh. Smrtno nevarno zadetega je Petek zapeljal v ljubljansko bolnico.

Strašen zločin izvršen v neodgovornem stanju. Pred tedni smo poročali, kako je Jože Vrvišar v Metliki zadavil svojo ženo in jej iztrgal jezik. Omenjenega so oddali v umobolnico na Studene v Ljubljani, kjer je šest tednov po krvavem dejanju umrl.

Ogenj je uničil v noči 23. marca gospodarsko poslopje s hlevom ter skednjem, last posestnika Ulčarja v Nožicah pri Holmcu na Kranjskem. Zgoreli so tudi trije prašiči. Požar je bil gotovo podtaknjen.

Neznano utopljenko so potegnili iz Save pri Krškem. Truplo je bilo že dalje časa v vodi in je bilo brez obleke. Utopljenka je stara 25—30 let.

Otvoritev advokatske pisarne. Dr. Schaubach Franc javlja, da je otvoril advokatsko pisarno v Mariboru, Aleksandrova cesta 6, I. nadstropje (palača Zadružne gospodarske banke). 409

Cene padajo. Posebno sedaj pred prazniki si lahko nabavite lepe svilene, polsivilene in navadne naglavne rute ter robce po jako nizki ceni v Trgovskem domu Stermecki. 415
»Domoljubni pevca«, zbirka ljudstvu priljubljenih pesmi, broširano 3 Din, vezano 5 Din. Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Tako se varčuj! Ni se treba prenagliiti z nakupom, posebno ne pri nakupu ure, kajti tudi najcenejša ura je draga, če jo moraš dati vsak hip v popravilo. Najbolje varčuješ, če kupiš poceni in dobro obenem. Zato vas ponovno opozarjamo, zahtevajte novi letni cenik z nad 1000 slikami od tovarniške tvrde ur H. Suttner v Ljubljani št. 992, ki ga dobite popolnoma brezplačno. V njem dobite ure že za 35 Din, ure zapestnice za 98 Din, ure budilke za 45 Din, kakor tudi razno zlatino in srebrnino, vse takorekoč po originalnih tovarniških cenah.

Poročilo iz Celja: Vsa celjska okolica, od otroka do starega človeka že pozna manufakturno in redno trgovino »Pri sv. Antonu« v Celju, Gosposka ulica 2, znana je trgovina vsakomur, ker so cene poleg dobrega blaga skrajno nizke, izbira velika, postrežba točna in izredno prijazna. Kdor enkrat kupi pri sv. Antonu, ta je našel trgovino za oblačilo, kakor si jo je želel. Priporočam Vam torej, da si te vrstice dobro zapomnite in pazite, kadar pridete v Celje zaradi nakupa oblačilnega blaga, na sliko sv. Antona, katera je izvešena na drgovino. 453

Ogrožena lepota uide nevarnosti škodljivih učinkov solnca, vetra, vlage in starosti samo z dnevno nego medicinsko učinkujočih obrambnih sredstev, kot so: Fellerjeva Elsa-pomada za zaščito lica in kože ter Fellerjeva Elsa-pomada za rast las. Skozi 35 let preizkušene. Za vnaprej poslanih 40 Din se dobi 2 lončka brez daljnjih stroškov v Elsafluid-tovarni Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska ban.

*

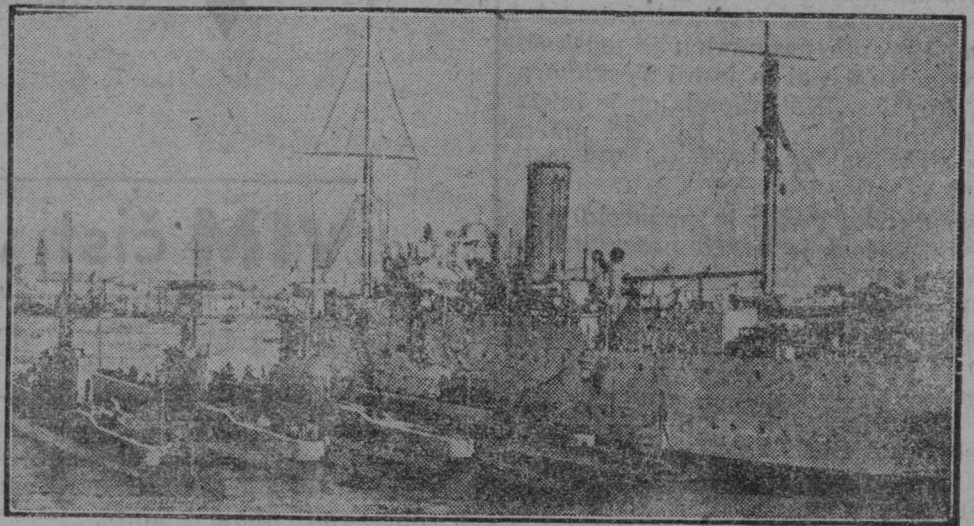
Kriza nas hudo tlači. Liter vina plačujejo sedaj komaj po 2—3 Din, pridelovalni stroški nas stanejo najmanj 4 Din liter. Ako hočemo, da nam trta obrodí, moramo ravno tako kopati, škropiti itd. kakor prej, ko je bilo vino po 7—8 Din liter. Pred vojno je dobil vinar najmanj za liter prodanega vina 12 do 20 krajcarjev in za to je kupil 12 do 20 škatljic vžigalic, sedaj pa dobi komaj 2—3 škatljice. Tako bi lahko našli še več drugih primerov. Večina pri nas je takšnih posestnikov, ki ima samo vinograd, od katerega živi. Sedaj pa, ko vina še po najnižji ceni ne more prodati, je prisiljen posebno letos, ko si v tako hudi in dolgotrajni zimi ne more nič zaslužiti, iti v trgovine, da si na upanje vzame potrebni živež in vse drugo. Kam bomo prišli?

Prevalje. Pri nas se je odprla pot za dveletno kmetško nadaljevalno šolo. Pred poldrugim letom smo se zbrali prevaljski kmetški fantje v dvorani katoliškega prosvetnega društva ter zvesto poslušali navdušen govor prevaljskega šolskega upravitelja g. Dobrškega, da bi se ustanovila kmetška nadaljevalna šola: polagal nam je na srce ljubezen do rodne grude. Nismo se mogli ustavljati njegovim besedam. Bolj skromno število nas fantov je bilo (okrog 17), kateri smo z veseljem in zelo vztrajno hodili v nedeljsko šolo. O vseh važnih vprašanjih poljedelstva in kmetškega gospodarstva smo dobili na tem tečaju vsaj temeljne pojme, tako da sedaj lažje nadaljujemo svojo samoizobrazbo, da lažje razumemo razne gospodarske knjige in članke v časopisih. Priredili smo tudi več poučnih izletov. Najlepša hvala g. dekanu Mateju Riepl, g. kaplanu Orlu in drugim predavateljem kmetom in kmetijskim strokovnjakom, kateri so iz ljubezni do nas prišli v našo sredo. Naj jim bo izrečena najsrčnejša zahvala! Na dan sv. Jožefa smo vsi učenci te šole s težkim srcem vzeli slovo. Napravili smo izpite pred g. županom Lahovnikom, kmetijskim referentom Zdolšekom in pred drugimi kmeti. Nato so nam za dar razdelili knjige, in sicer: Sadjarstvo, Domači živinozdravnik, Splošno poljedelstvo; vsak je dobil po eno. Potem so nas

še pogostili. Tako je minul dan, katerega bomo imeli v spominu vedno in ga ne bomo nikdar pozabili. — Udeleženec kmetške nadaljevalne šole.

Predsednica vseindijskega kongresa — pesnica Sarodhini Naidu. Moški predsednik kongresa je bil od Angležev aretiran, pa bo vodila zbiranje ženska.

Angleško brodogejstvo kot gost Italije.

Mednarodna komisija, katero je sestavilo Društvo narodov, je dospela v glavno mesto Japonske — v Tokio, da preišče japonsko-kitajski spor.

Kaj bo s kmetскими vinotoči?

Teža gospodarske stiske pritiska danes vse stanove, zlasti kmeta. Kar proizvajajo industrija, je deloma tudi izgubilo svojo vrednost in ceno, deloma pa ne, ker zaščitne carine zabranjujejo prehod padec cen gotovim industrijskim izdelkom. Obrt se že težavneje bori za ohranitev cene svojim izdelkom. Najtežavnejši pa je brez dvoma in po vsesplošnem priznanju položaj kmeta. On nima nobenega sredstva, da bi zabranil padec cenam svojih pridelkov, ki znaša ne samo 50, marveč 100, 200% in še več. Nima nobene možnosti, da bi spravil v denar svoje pridelke. Zadovoljiti se mora, če sploh kdo kaj kupi od njega po ceni, katero kupec sam določi.

V vinorodnih krajih je beda primeroma še večja nego v drugih, kjer je večje razpolaganje z živili. Vinogradniki so si vsaj deloma pomagali s tem, da so vino lastnega pridelka, ki ga sploh niso mogli prodati ali pa za skrajno nizko ceno, da pridelovalni stroški niso bili kriti, prodajali po lastnih vinotočih. Ta možnost je vsled novega obrtnega zakona, ki je stopil v veljavo 5. marca 1932, jako ogrožena. Ta zakon namreč vsebuje v členu 437 to-le določbo: »Točenje vina lastnega pridelka za potrošek v lastnikovih prostorih ali zunaj njih smejo opravljati v okviru dosedanjih predpisov samo vinogradniki na osnovi posebne pooblastitve, ki jo izdajo občna upravna oblastva prve stopnje po zaslišanju pristojne združbe. Ta pooblastitev se sme izdajati samo v krajinah, kjer je tako točenje doslej bilo v navadi in po veljavnih predpisih dovoljeno. V pooblastilu se odredi tudi rok točenja. Ban se pooblašča, da predpiše pogoje o izdajanju te pooblastitve. V teh pogojih se sme določiti, da se naj izda pooblastitev samo siromašnim vinogradnikom in za kraj, kjer se je vino pridelalo.«

Po določenih navedenega zakona bo dovoljenje za vinotoč dalo sresko načelstvo, toda po predhodnem zaslišanju pristojne združbe, to je, krajevne gostilničarske zadruga. Da ta organizacija vinotočem ni naklonjena, je jasno, ker je gostilničarjem konkurenca vinotočev neljuba. Posledica tega bo, da bo pravica do vinotočev tako omejena, da dejansko ne bo več obstojala. Kaj to pomenja za vinogradnike, ni treba šele povedati. O ceni mošta in vina v letošnjem nakupu donša »Kmetovalec« v svoji številki z dne 15. marca te-le podatke, ki se nanašajo na ljutomerski okraj: »Nakupovali so vinski mošt po 8 par stopnja po klosterneuburški moštni tehtnici, tako da je gostilničar, oziroma vinski trgovec nakupil 20%ni vinski mošt po 1.60 Din. Plačevali so pa mošte celo izpod 1. Din liter. Kdor je dosegel za sortiran mošt 2.50 do 3. Din za liter, je bil lahko srečen. V gostilnah se je pa pred 20. novembrom točil mošt, vsake trošarine prost, po 6—8 Din liter. Danes pa se vino toči po 8—12 Din liter v Ljutomeru!«

Nobeden ne more ničesar imeti proti temu, da vsak stan brani koristi svojih

SLABOST, UTRUJENOST

izčrpanost, prevelika občutljivost so pogosto samo posledice pomanjkljive cirkulacije krvi. Tu se zmiraj dobro obnese masaža s Fellerjevim Elsafluidom, preizkušenim domačim sredstvom in kozmetikom. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din franko pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

članov. Da to dela obrtni stan, mu omogočajo njegove organizacije. Kmet takšnih organizacij nima. Ako bo v bodoče dovoljenje vinotočev odvisno od pristanka gostilničarske zadruga, bi se lahko zgodilo, da bo isto pravico zahtevala mesarska organizacija za dovoljenje zakola živine, ki ga kmet izvrši, da more meso razprodati, ker živina nima cene in ni za njo kupcev. In organizacija trgovcev bi mogla imeti želje, kakor jih je svojčas imela, ko je kmetijske zadruge smatrala kot trn v peti, da bi se namreč samo preko njenih članov vršila prodaja kmetijskih pridelkov in dobava kmetijskih potrebščin. Kakšna prihodnost bi se potem obetala kmetom?!

Kot tolmači želja in zahtev našega kmetijskega ljudstva smatramo za potrebno poudariti, naj bi v naših krajih postopanje glede na vinotoče ostalo staro. Ako se je v prejšnjih časih, ko so gospodarske razmere bile veliko ugodnejše nego sedaj, dala kmetom-vinogradnikom možnost, da so po vinotočih spravili lastni vinski pridelok v denar, se v sedanjih nadvse težavnih gospodarskih prilikah ta možnost ne bi smela omejevati. Kako naj kmet v vinorodnih krajih sploh pride do kakšnega prodaje svojega vina in sploh do kakšnega vinarja? Kako naj krije svoje potrebščine ter plačuje davke in razne dajatve? In kaj bo z viničarji in njihovimi družinami, ako bi vinogradniki morali opustiti obdelovanje svojih vinogradov, ki so jim od leta do leta bolj v izgubo nego v hasek? Vinotoči — to je treba poudariti — ne spadajo v obrtni zakon; kmetom-vinogradnikom se mora dati prilika, da svoje vino spravijo po primernih cenah v denar po takozvanih vinotočih pod vejo. To je starodavna pravica, ki naj bi se ščitila, pa ne kršila.

*

O vinu „izabela“

V večinomah vseh občinah celjskega in slovenjegraškega sreza pridelujejo ubogi, siromašni vinogradniki vino izabela. Kakšno je to vino? Lahka in neškodljiva pijača, ki se prideluje, prodaja in toči v teh krajih že 50 let. Stejejo izabelo v isto vrsto samorodnih trt, kakor šmarnico, otelo, direktorja itd., kar pa ne odgovarja dejstvenosti, ker je izabela že večinoma precepljena na ameriški podlagi in to daje lahko in našemu zdravju neškodljivo pijačo. S 1. januarjem t. l. pa je prodaja in točenje izabele zakonito zabranjeno. Vinogradniki omenjenih krajev zaradi tega svojega pridelka ne morejo vnovčiti, beda raste z dneva v dan, mnogi si ne morejo več kupiti prepotrebne živila in obleke. Obrnili so se potem občin-

skih uradov in tudi privatnikov na kr. bansko upravo v Ljubljani in preko narodnih poslancev na ministrstvo. Žalibog brez uspeha! Ponovno apeliramo in prosimo merodajne činitelje, da se za zadevo zopet nujno zavzamejo, da bi se v celjskem in slovenjegraškem srezu dovolila vsaj za časa trajanja te hude gospodarske krize, prodaja in točenje vina izabela. Pomagajte, beda je velika!

Prizadeti vinogradniki.

*

Mladi prašiček pečen.

Pujsek, star 4—8 tednov, da izvrstno pečenko, le prav pripraviti jo je treba. Zaklanega oharaj, prereži po trebuhu od glave do repa, iztrebi in umij iz več vod; posebno še glavo, ki ostane cela zraven. Nato ga položi v dovolj veliko pekvo, v kateri je za dva prsta vroče vode. Postavi na ogenj, da voda vre in obračaj pujska tako, da se koža krog in krog malo obkuha in da razrezati.

Vzemi ga iz pekve na desko ter mu začni narezovati kožo od glave proti repu. Ko si celega narezala povzdolž, ga nareži še počez krog in krog. Istotako sprednje in zadnje noge. Glavo nareži, počenši na sredini rilčka, navzgor na čelo na obe strani enakomerno in nato še počez. Samo ušesa in repček pusti nerazrezana. Zareze napravi v razdalji največ pol prsta širine. Čim manjši in enakomernjši so četverkotniki, tem lepša bo pečenko. Pazi, da zarežeš le kožo in ne vrežeš v meso.

Tako okinčanega pujska nasoli odzunaj in odnotraj ga razen s soljo naribaj še s kumino in česnom. Ušesa in repček zavij v pergamentni papir in ga pritrdi z nitko. Namaži celega prašička z mastjo in položi v pekvo na trebuh. Naravnaj ga tako, kakor bo ležal, sprednje noge naprej, glava na njih. Na dno pekve nalij nekaj vode. Peci v precej vroči peči, tako da je več gorenje vročine. Tako se prav lepo krhko zapeče narezana kožica. Med pečenjem tuintam polij z mastjo iz pekve in nato, če potrebno, prilij malo vode, da se mast ne žge.

Pečenega — biti mora mehak, pa ne tako, da bi razpadel — razreži tako-le: odreži glavo, nato plečeta in gnjati. Trup razreži počez na dva do tri prste široke kose. Vse dele sestavi na krožniku skupaj, kakor so se držali poprej skupaj, da izgleda, kakor bi bil cel prašiček. Lahko pa postaviš celega na mizo in si odreže vsak sam po svoji volji zaželjeni kos.

Zraven postavi na mizo zeljno salato, kisló zelje, krompir.

Jetrce lahko pražiš, ocvreš ali spečeš, pljučke in srce porabi za juho.

Dober tek!

Delo na vrtu.

Letošnja dolga zima je kriva, da so se zakasnila skoraj vsa dela na vrtu. Vsa zaostala opravila so se sedaj ob-

nastopu lepših dni nakopičila. Urno bo treba nadomestiti zaostalo delo. — Šetve, ki bi jih sicer izvršili že koncem svečana in v prvi polovici sušca, boče treba najprej spraviti v zemljo.

Vrtne jagode bo treba presaditi v kolkor jih že v jeseni nismo. Jeseni presajane pa je pritisniti v zemljo, če jih je tekem zime dvignil mraz.

Lepotično grmičevje obrežemo, jagodino sadje otrebimo.

Paradižnike sejemo v cvetlične lončke ali v zabojček med solničnim oknom. Istotako sejemo verbene, betonike, begonije in nagelj. Mak in ostrožnik bomo pa takoj, ko bo zemlja dovolj osušena, sejali na prostem.

Nekaj o semenskih rastlinah.

Dokaj semen si gospodinja lahko doma pridela. Posebno priporočljivo je to za ona semena, katerih se potrebuje večja količina, kakor seme salate, repinčija, kreše, rdeče pese, runkelna in korenja, repe, zelja, ohrovti i. dr. Omenim tu le rastline, katere je treba že pomladi nasaditi kot semenske rastline.

Ker so si pa nekatere rastline v sorodu, se sme od teh sorodnih si rastlin vedno samo ena saditi za seme v istem vrtu, ker se sicer ob času cveta križem oplodijo. Iz takega semena zrastejo nič vredne rastline, bastardi. V razdaljenosti več sto metrov se pa tudi sorodne rastline lahko sadijo za seme.

Kdor hoče pridobiti dobro, plemensko čisto seme, mora biti zelo previden pri izbori prostora za semenske rastline. Saj tudi soseda lahko nasadi tik ob tvojem vrtu ali v nevarni bližini sorodne semenske rastline in koncem koncev imate obe za nič semena. Torej pazite!

Tako n. pr. se sme od kapusnic vsako leto samo ena vrsta semena gojiti. Ker so pa ta semena kaljiva 4—5 let, je stvar lahko izvedljiva. V sorodu so si tudi čebula, česen in pore, redkev, repa in kolerabice, korenje in peteršilj, runkel in rdeča pesa.

Semenske rastline je odbrati že jeseni in sicer samo zdrave, krepko razvite rastline.

*

Cene in sejska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski dne 24. marca so pripeljali šeparji 41 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 10—12, špeh po 10—11 Din. Kmetje so pripeljali 28 vreč krompirja po 1.50—1.75, 16 vreč čebule po 6 (česen 12—14), 9 vreč zelja po 3—5 Din. Ječmen 1.50, oves 1.25—1.50, koruza 1.50, proso 1.50—2, ajda 1.50, ajdovo pšeno 3.50—4, fižol 1.75—2.50, celi orehi 4.50—5, luščeni 16—18. Kokoš 25—35, piščanci 25—65, raca 20—30, puran 50—80. Hren 12—14, karfijola 6—12, kislo zelje 3—4, repa 2, ohrovt 3—5, jabolka 4—6. Mleko 2—3, smetana 10—12, surovo maslo 22—32, jajca 0.60—0.75, med 14—20, suhe slive 8—12 Din.

Maiborski živinski sejem dne 22. III. 1932. Na ta živinski sejem je bilo prignanih 7 konj, 13 bikov, 250 volov, 317 krav in 5 telet, skupaj 592 komadov. Cene so bile sledeče: debeli volji 4—5 Din, poldebelti 3—3.75 Din, plemenski

DEKLE, NE LE PUŠELJC,

če hočeš, da bo fant ostal pri vojakih pošten, kupi mu knjigo

»Moj tovariš«,

nabožna knjiga za fante vojake. Cena 16 Din, z zlato obrezo 20 D. Zastonj dobiš poleg knjigo

»Domoljubni pevec«,

Pošlji naročilo Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

volji 2—3.40 Din, biki za klanje 2.50—3.75 Din, klavne krave debele 2.50—3 Din, plemenske krave 2—2.50 Din, krave klobasarice 1.25—2 Din, molzne krave 4—4.25 Din, breje krave 4—4.25 Din, mlada živina 3—4.50 Din, teleta 4—5 Din. Prodanih je bilo 195 komadov.

Mesne cene v Mariboru so bile sledeče: volvsko meso I. vrste 10—12 Din, II. vrste 6—8 Din, meso od bikov, krav in telic 4—6 Din, telečje meso I. vrste 7—12 Din, II. vrste 6—8 Din, svinjsko meso 8—16 Din.

*

Marija Brezje pri Mariboru. Pevski odsek Prosv. društva Hoče priredi v nedeljo dne 3. aprila, ob 4. uri popoldne, pevski koncert pod vodstvom organista g. Furlana. Ob enem se bo igrala igra »Zob za zob«, ki bo polna smeha. Prireditve se bo vršila pri g. Zupanu pri Mariji Brezje.

Št. Peter pri Mariboru. Na belo nedeljo, popoldne po večernicah, se vrši občni zbor fantovskega krožka z običajnim dnevnim redom. Po občnem zboru je zanimivo predavanje. — V nedeljo dne 10. aprila, popoldne se vrši viničarsko zborovanje, katero sklicuje skupina Strokovne zveze viničarjev in na katerem bo poročal tajnik zveze Peter Rozman. Viničarji, pridite!

Ruše. Katoliško prosvetno društvo priredi na belo nedeljo dne 3. aprila t. l., ob pol 8. uri zvečer v stari šoli Gogoljevo veseloigro »Zemitev«. Igra je polna smeha. Zato vabimo vse, ki se radi smejejo, da ne zamudijo prilike, da se nasmejejo do sitega. Vstopnina običajna. Vstopnice pa si priskrbite v predprodaji v kaplaniji, da ne bo pri dnevnih blagajni prevelike stiske. Na svidenje!

Sv. Lovrenc na Pohorju. Na cvetno nedeljo se je vršil popoldne po večernicah v Društvenem domu redni letni občni zbor kmečkega bralnega društva. Občni zbor je vodil predsednik g. Roman Pušnjak ob navzočnosti 34 članov in članic. Kot otvoritev občnega zbora je krepko zadonel polnoštevilni tamburaški zbor pod vodstvom g. Petruna. Iz poročil posameznih odbornikov se je spoznalo, da so se zavedali dolžnosti in res s pravo gorečnostjo in požrtvovalnostjo hodili pot dela. Društvo se je v minulem poslovnem letu veliko gibalo v dramatik. Vprizorilo je več iger. Rekord pri številu gledalcev je odnesla »Miklova Zala«, katera se je vprizorila o priliki blagoslovitve Društvenega doma po prevzvu. pom. škofu g. dr. Ivanu Tomažiču, in sicer nad 400. Vkljub hudi zimi so pripomogli, da so se razevele na odru »Bele vrtnice«. Na pustno nedeljo pa so pokazali igralci svojo dovršenost v lepi stari igri »Revček Andrejček«. Predvsem gre priznanje g. Štefanu Pušnjaku,

ki je dovršil glavno vlogo Andrejčka do pičice. Izpopolnil se je gledališki oder s kulisami za srednjeveške igre. Oder sam pa zakriva nov zastor, ki na gledalce kaj dobro vpliva. Kakor je iz tega razvidno, ni čuda, da je imelo društvo pretečeno leto nad 20.000 Din prometa. Blagajniške posle vodi skrbno gospa Petrun. Na dnevnem redu so bile tudi volitve odbora, ki so se popolnoma lepo izvršile. Dobro sestavljena kandidatna lista je bila soglasno sprejeta. Celotni odbor se sestane takoj drugi dan k seji, da izdela načrt za bodočnost. Prav tako!

Negova. Naš fantovski odsek Katoliškega prosvetnega društva priredi v nedeljo dne 3. aprila krasno igro »Pri kapelici« v treh dejanjih. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Na sporedu je petje in tamburanje. Pri Negovi se bo lušno, fantje se pridno vežbajo v tamburanju ter zraven tega se še vežbajo tudi za pleh-godbo.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Po daljšem času smo pri nas spet imeli eno prireditev. Praznik sv. Jožefa so naši fantje hoteli posebno proslaviti. Pri pozni sv. maši je fantovski odsek imel skupno sv. obhajilo, popoldne po večernicah je pa priredil akademijo. Vkljub skrajno slabim potem je prišlo na prireditev še precej ljudi, pa zadovoljni so tudi bili menda, posebno razne Jožice in Jožeki, ko jim je govornik v imenu društva čestital. — Bog živi!

*

Prevalje. Tiha žalost nam skoraj ni dopustila spregovoriti o žalostnem dogodku, ki je pred nedavnim pretresla vso Mežiško dolino. Mlada, nadvse skrbna gospodinja na Dobrovnikovem domu Pavla Kordež je postala žrtev poroda. Božja previdnost jo je poklicala k sebi, da ji pokloni za njeno tiho in bogu vdano življenje po zadnji, težki in trpljenjapolni preizkušnji večno plačilo. V globoki žalosti so komaj prenesli težko izgubo njen soproga, ki se je moral tako kmalu in nepričakovano ločiti od svoje življenske spremljevalke, v času, ko je bila vez ljubezni najožja, in širno sorodstvo, svaštvo Kotnikov in Kordežev. Toda vsi so, dasi strti radi bridke izgube, vdani v voljo božjo, prenesli najhujši udarec. Pokojna je bila iz znane rodbine Kotnikov (po domače Jugovih) iz Dobrij pri Guštanju. Vsi člani rodbine so se že dolgo odlikovali kot požrtvovalni delavci pri prosvetnem društvu, Marijini družbi, tamošnji hranilnici. Najmlajši sin končava VII. gimnazijo v Mariboru. Pokojna je prinesla bogat zaklad odličnih kreposti tudi na svoj novi dom nad Prevaljami. Mir, ki je seval z njenega obraza, je pričal o njeni življenja poti pod varstvom nebeške, a tudi njene matere Marije. Tiha delavnost, s katero je znala družiti, nadaljevati in poglobljati domu že od nekdanj lastno složno sožitje, je pričala o njeni boki, neomajni religioznosti. In kar je glavno, srce ji je bilo polno ljubezni. Z njo ni znala samo spojiti moža v nad vse srečno zakonsko življenje, marveč čutili so jo tudi vsi, ki so prišli v njeno bližino in jo vzljubili. Dom nad vasjo je postal dom tihe sreče. S podvojenjo voljo in delavnostjo, za mladostno energijo sta mlada gospodarja začela korenito gospodarstvo v očigled vsej strahotni

gospodarski krizi. Moč jima je dajala »ljubezen, ki vse upa, vse prenaša...« Bog pa je nenadoma prekrižal njune načrte. Prepolno srce je odločil zase. Ogromna množica je pokojno spremljala k večnemu miru, da se ob njenem grobu poslovi od pokopane ljubezni. Zvenela je pesem v tih pozdrav. Nam pa je bilo v duši, kakor domotožje. Njeno plačilo je pri tebi, Bog, zato ne tarnam!

Razbor pri Slovenjgradcu. Umrl je Gregor Jelen v župniji Zavodnje. Moč je bil daleč na okoli znan kot pravi strokovnjak v mizarstvu in tesarstvu. Marsikatera stavba tukaj in v sosednih župnijah kaže njegovo izvrstno ter strokovno delo. Kljub visoki starosti mu ni bil noben stolp previsok. Daleč na okoli so mu peli zvonovi zadnje popotnico. Slovesno ga je pokopal domači župnik Rožman na domačem pokopališču v Zavodnjem. Pri pogrebu se je nabralo za mariborsko dijaško sementišče 100 Din. Prav iskrena hvala vsem cenjdarovalcem! Ženi in otrokom naše sožalje!

Pernice nad Muto. V noči od pondeljka dne 21. na torek dne 22. marca je izbruhnil požar pri posestniku Strmšnik Ivanu, Pernice štev. 43, vulgo Porčnik. Ogenj je nastal najprej v gospodarskem poslopju, zgorel je tudi skedenj in večinoma ves inventar. Kako je nastal požar, to ni znano; pač pa sumijo, da bi bil podtaknjen. Seveda se bo zločinec moral najti. Veliko je vredno to, da je bilo vse zavarovano za 65.000 Din in bo mladi gospodar, ki je komaj dve leti na Pernicah, ter je prišel iz Vuzenice, vsaj nekoliko potolažen, kljub temu je zavarovalnina zelo nizka. Bilo bi pač dobro za vse kmete, osobito one, ki imajo svoja poslopja zgrajena iz lesa, seveda tudi strehe, da bi se isti dali zavarovati za čim večjo svoto. Onim pa, ki še sploh nimajo zavarovano, pa svetujemo, da si dajo takoj zavarovati, ker ni znano, če se morebiti kakšna zločinska roka ne potika okoli, kakor se je to zgodilo drugod. Za vsak slučaj, ako imaš vsaj nekaj denarja v prvi sili, si sploh potolažen. Pristavljamo po novih vesteh, da je isto noč gorelo tudi pri Vildonerjevi koči v občini Št. Jernej. Tam je začelo goreti 1 uro kasneje. Brez dvoma gre tu za zločinsko roko, katero bi naj oblasti takoj prijele ter najbolj strogo kaznovale, sicer se bodo požari ponav-

ljali in ljudje bodo obubožali do skrajnosti. Pa še velik strah se jih bo lotil in to ne rodi dobrih sadov. Torej na delo za zločinec! Pa tudi ljudje naj bi posvečali več pažnje in včasih prežali nanj, sumljive tujce pa oddali oblasti ali občini.

Ruše. Novic pri nas pač ne zmanjka. Pretekli teden je bil imenovan na mesto občinskega odbornika Franca Gornika g. Anton Požar, trgovec v Rušah. In tako je število naših občinskih očetov zopet popolno. — S 1. aprilom naš zapusti poštarica gđ. Pini Sinko, ki je podala ostavko na državno službo; na njevo mesto pride gđ. Blazin iz Maribora. — Star, tradicionalen in baje nestranski ruski pevski zbor je imel svoj občni zbor, na katerem so bili izvoljeni v odbor sledeči gg.: Požar, Ivan in Franc Knuplež, Ravnjak, Miglič, Grudnik in gđ. Rataj in Unger. Še bomo peli v Rušah! — Nadzoroval pa je našo šolo te dni g. Miloš P. Vutkovič, odposlanec ministrstva prosvete. Zanimal pa se je le za pouk srbohrvaščine. — Največja senzacija pri nas pa je paj zadnji čas nov premogokop. Že pred leti so se namreč gotovi krogi zanimali za premog, ki so ga baje izsledili v Rušah. Saj so ga našli na več krajih. Toda takrat se niko, ki ima kaj pod palcem, ni zainteresiral za stvar in je zaspala. Ko pa se je naselil v Rušah g. Rayš iz Remšnika, ki ima proustredne pravice do Ruš in še dalje, je za stvar zainteresiral g. inženerja Redarja od družbe »Dräuwall« v Marenbergu, ki ima tudi na Remšniku bakren, grafitni in srebrn rudnik. Sedež družbe je v Kolinu. Ker pa še družba v Jugoslaviji nima lastne topilnice, je vso nakopano maso rude izvažala v inozemstvo in jo tam topila. S 15. aprilom pa namerava g. inženjer Redar po nalogu družbe otvoriti tudi v Jugoslaviji svojo topilnico in v ta namen potrebuje premoga. In te dni je začel kopati izsleden premog v Rušah. Premog je antracitboljše vrste. Začetki premogokopa so seveda neznatni. Trije delavci so začeli z delom. Kopalni bodo najprej 50 m po ravnem v hrib na Nasipih v Rušah, potem pa 50 m v globino. Tam pravijo je precej močna žila premoga. Svet, na katerem kopljejo, je last falske graščine, ki pa je pod agrarno reformo. Obrat bo seveda s časom povečan. Saj že prihodnji te-

Srčnemu oslabiljenju in kratkemu dihanju

MR. BAHOVEC

PLA NINKA

je često vzrok mast, katera je obkolila srce in njegovo mišicevje. Ta mast je vzrok, da srce ni dana možnost vršiti svoje funkcije. Po redoviti uporabi

„PLA NINKA“ - zdravilnega čaja postane kri lahko tekoča, srce se razbremeni in ojači, kar povzroča zopet normalno dihanje.

Zahtevajte v lekarnah samo pravi „PLA NINKA“ - zdravilni čaj.

Kl se ne prodaja odprto, temveč samo v plombiranih paketih po Din 20 - z napisom proizvajalca:

Lekarna Mr. G. Bahovec, Ljubljana

den začno delati v tri šihte po troje delavcev. Bo zopet nekaj zaslužka za revnega brezposelnega delavca. Ko bi le ne bila žila premajhna, da bi se ne splačalo kopati!

Št. Peter pri Mariboru. Letos poteče 400 let, kar so Turki zadnjič ropali in pustošili tudi pri Št. Petru. Tega leta so Turki zažgali tudi župno cerkev in podružnico Matere Božje na Gorci. Stare pripovedke pripovedujejo, da so Turki takrat prišli do Metavskega hriba, kjer so se jim ba prebivalci v bran postavili. Kakšno škodo da sta cerkvi trpeli, nam ne povedo listine, le pravljice, ki so še ostale med ljudstvom, nam ta zgodovinski čin potrjujejo. Tri leta zatem je lavantinski škof Lenart po naročilu solnograškega nadškofa in sicer dne 23. oktobra 1535 blagoslovil zvonove in pokopališče, naslednji dan pa obe cerkvi. L. 1532 se prvič tudi omenja šola, biti pa je morala že prej. Kronika nam pripoveduje, da je bilo leta 1784 posebno poslopje za šolo. Prvi po imenu znani učitelj pa se omenja leta 1789, ko je umrl. Sedaj pa imamo pri nas dveje šol: deško s 4 razredi in zasebno dekliško tudi štirirazredno.

Sv. Peter pri Mariboru. V mariborski bolnici je umrl pretekli teden mladi, nadebudni mož in oče Miha Bračko iz Nebove, star šele 26 let. Zapušča mlado, žalujočo ženo, roj. Maček, in tri mesece starega Ivančka. Pokopan je bil na Pobrežju pri Mariboru ob obilni udeležbi domačih, znancev in prijateljev, znak, da je bil rajni Miha res priljubljen. Šentpeters-

Vedel si je pomagati.

Za dobe Friderika I. je nekoč hodil okoli kraljevega gradu v Potsdamu kandidat teologije s prižgano svetilko ob belem dnevu. Kralj je to videl in je vprašal kandidata, kaj dela. Rekel je:

»Iščem sorodnike.«
Čemu?«

»Imam vse izpite in čakam kljub temu že dve leti na prosto župnijo. Tisti, ki oddajajo take službe, jo podelijo vselej kakemu sorodniku, tako da zame ne ostane nikoli nič. Zdaj pa si iščem sorodnike, ker bi vendar že rad bil pod streho.«

Kralju je to seveda zelo ugajalo, poklical

Januš Golec:

Trojno gorjé.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvaških pradedov.

Iz Celja je bil poslan z drugimi ujetniki na dolgi verigi v Gradec. Po zaslišanju v Gradcu je odkresal z več drugimi neuklenjenih rok na Dunaj. Na obeh najvišjih mestih sama zasliševanja, zapisniki in privijanja na priznanje: Kmetje so hoteli navaliti na gradove in poklati nedolžno gospodo. Zadnje dni so bili kmečki jettniki na Dunaju celo prosti. Na novo so jih oblekli in obuli in so jih celo vodili posebni vodniki okrog po cesarskem mestu.

Iz Dunaja v Celje so jih odpremili na odvojaštva zastraženih vozovih. V Celju je bilo vsakemu prosto, da jo je ubral svobodno, kamor je hotel.

Tako je razkladal pištajnskim tržanom Matija Toplišek, ki je ostal živ v bitki pri Št. Petru, prestal gosposko jetništvo v verigah, videl Gra-

14

dec ter Dunaj in bil zopet doma kot skromen gruntar v Dobležičah. Mlad, zdrav in čil je trobil ob kapitanovi strani na upor; poln brazgotin, izmozgan od pomanjkanja ter pešhoje, sploh postaran na duši in telesu se je povrnil v svoje ljube Dobležiče.

Toplišeka je priljubilo daleč na okrog dejstvo, ker je bil očividec Pavlovih junaštev na bojnem polju in mučeništva v celjski ječi. Njegove slavospeve si je vtisnil spominu posebno živo na polslepi Andrej, ki je imel sedaj več nego dovolj za desetletja verodostojnega gradiva za pripovedovanje o slavi kmečkega junaka in junakinje.

Tak je bil položaj po z mečem vkročenem ter zatrtem zadnjem kmečkem puntu. Z naslednjimi leti je nastopila za kraje tostran in onstran Sotle doba najbolj slabih letin, povodenj, sploh vremenskih nesreč in strašnih kužnih bolezní.

IX. POGLAVJE.

V srednjem veku, ki je bil res tema za slovenske kraje, ni le požigal kmetu doma in ga

kim pevcem, ki so sodelovali, bodi na tem mestu izrečena iskrena hvala! Žalujoci ženi, materi, bratom in sestram ter ostalim sorodnikom iskreno sožalje!

Šetarjeva pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Na Jožefovo popoldne so tužno zapeli zvonovi pri Sv. Rupertu in pri Sv. Lenartu, ko smo spremljali k zadnjemu počitku Janeza Senekoviča, ki je dalj časa potrpežljivo in vdan v voljo božjo prenašal hude bolečine, večkrat pokrepčan z angelskim kruhom, dokler ga blede žena smrt ni rešila trpljenja. Kako je bil rajni priljubljen, je pokazal pogreb. Na sedmini se je nabralo za afrikanske misijone 101 Din. Vsem darovalcem naj bo Bog dober plačnik, Domačim pa naše iskreno sožalje!

Sv. Lenart v Slov. goricah. Sklep gospodinjske nadaljevalne šole. Skromna svečanost se je vršila dne 13. marca ter je bila kljub slabemu vremenu prejšnjih dni zelo dobro obiskana. Hvala g. županu, kateri nam je dovolil prostore za tečaj; voditeljici gospe Košenina, ker je nam dekletom toliko pripomogla za napredek v gospodinjski izobrazbi; nadalje gđc. Marici Cinauer, č. g. provizorju Jakobu Sajovicu in g. dr. Krambergerju. Vsem tem se v imenu nas vseh gojenk iskreno zahvaljujemo za trud in skrb, ki so jo imeli z nami. Čisti dobiček je namenjen revnim dekletom prihodnjega gospodinjskega tečaja. Saj smo ravno me dekleta, bodoče žene, določene za vzgojiteljice našega naroda. Zato vsakemu dekletu priporočam, naj se ne boji težav v današnjih težkih časih in naj nam neustrašeno sledi. Potem bo enkrat dobra krščanska žena, mati! — Mimika Veingerl.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. V soboto dne 12. marca smo spremljali k večnemu počitku Kristino Zemljič, rojeno Repolusk, doma iz Bačkove. Žalostna je zgodba njene smrti. Vračajoča se od Sv. Lenarta proti domu še pri polnem zdravju, je obležala v obcestnem jarku pol ure od doma nezavestna. Ker je bilo bolj v nočnih urah, je nikdo ni našel, da bi ji nudil prvo pomoč. Tako je prezebala še malo pri življenju celo noč in zjutraj do pol osme ure. Nekdo, ki je prišel mimo, jo je našel še malo živo. Spravijo jo k bližnjemu sosedu in na vse načine poskušajo, spraviti jo k zavesti, a zaman je bil ves trud. Prejela je še

maziljenje sv. poslednjega olja. Zavlada je velika žalost v domači hiši, ko so jo pripeljali domov na pol mrtvo. Tako je potem drugi dan umrla, ne da bi se kaj zavedla. Svojo blago dušo je izročila Vsemogočnemu, ki upamo da ji je milosten sodnik. Zadnja leta so jo spremljali križi in težave, katere je bogu vdanu prenašala. Zato mislimo, da se že veseli pri ljubem Bogu. Ljuba Kristina, zapustila si očeta in mater, štiri brate, žalostnega moža in dva nepreskrbljena otročička. Njenim sorodnikom in obupajočemu možu naše sožalje! Tolažimo jih z naukom naše sv. vere, da smrt življenja ne uniči, ampak samo spremeni v drugo, boljše življenje, ki je večno lepo. Počivaj v sladkem miru, blaga žena!

Lokavci pri Negovi. Umrl je posestnik v Radancih Kaučič Ivan v starosti 44 let v bolnici v Radgoni ponoči od 19. na 20. marca po 14dnevni mučni bolezni na zastrupljenju krvi na nogi. Bil je operiran, pa je bilo že prepozno. Truplo so prepeljali dne 22. marca v hišo žalosti in se je vršil pogreb v sredo dne 22. t. m. na domače pokopališče. Pokojni zapuščajo štiri nepreskrbljena otročiče in žalostno ženo. Bil je večletni občinski odbornik in vzoren gospodar, katerega si naj marsikateri vzame za vzgled. Rajnemu blag spomin!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Žalostno so zapeli zvonovi dne 17. marca in naznanili ljudem, da je Večni poklical k sebi gospo Miroslavo Tomažič, po domače Gregorčevo Friciko. Blaga rajnika je bila poznana daleč okrog, je bila dobrega srca, usmiljena do siromakov in je prav vzgledno izpolnjevala svoje verske

FANTOM, KI GREDO K VOJAKOM!

Fantje vojaki radi pojo! Da bodo ponesli lepo slovensko pesem na jug, smo sklenili darovati fantom, ki gredo k vojakom, knjigo:

»Domoljubni pevec«,

ako naročijo molitvenik za fante vojake:

»Moj tovariš«,

ki stane 16 Din, z zlato obrezo 20 Din. Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

dolžnosti. Mnogo dobrega je storila tudi našim društvom in organizacijam, posebno v povojnih letih. Tam je v njeni spoštovani hiši po vojni bila več let nastanjena naša toli-potrebna hranilnica in posojilnica. Velikodušno so tam preje dobile svoje okrilje tudi naše mladinske organizacije, kakor Marijina družba, Dekliška zveza in bivši Orel. Tam smo imeli svoje sestanke, seje in poleti svoje prireditve. Tam nas je blaga gospa gledala in njena sedaj v težki boli prizadeta hčerka gospa Micika. Tam sta se z nami vred veselili, nas včasih tudi vzpodbujali, nas tolažili v neprijetnostih, nam svetovali in pomagali, kakor je bilo pač potrebno. Mnogokrat smo bili tudi deležni njihovega gostoljubja, ki jim ga in vse njihove naklonjenosti nismo mogli nikdar vrniti. Tudi pozneje, ko smo s svojimi organizacijami dobili prostore v Slomškovem domu, nam je spoštovana Gregorčevo hiša še vedno ohranila svojo naklonjenost in blaga gospa nas je rada prišla obiskat ob naših prireditvah. Pa zavela je burja, otežkočila je naše delo, pa ga tudi uknila. Prišla je bela smrt in po kratki bolezni ugrabila našo blago dobrotnico, in zdi se nam, kakor da je šla naša mladost od nas. Blago rajnico je hodilo kropit mnogo ljudi in na Jožefovo smo pokojnico ob veliki udeležbi ljudstva položili k večnemu počitku. Pevci in šolarji so ji ob odprtem grobu zapeli nekaj žalostink, g. župnik konz. svetnik Šketa in g. učitelj Debeljak sta v svojih govorih v vznesenih besedah povdarjala njeno dobroto in se poslovila od nje. In istotako tudi mi šmarjetska mladina kličemo nepozabni rajniki stoterno zahvalo za njeno dobroto: tisočkrat ji Bog povrni z večnim veseljem. V težki boli prizadeti hčerki gospej Miciki in njenemu dobremu možu g. Ivanu Geč pa naše iskreno sožalje!

Sv. Urban pri Ptuju. V nedeljo dne 5. t. m. smo pokopali pridnega dečka, pet let starega sina Frančiška Ornič iz Vintarovec, njegov oče je tudi naročnik »Slovenskega gospodarja«. — V soboto dne 12. marca smo spremljali k zadnjemu počitku starčka 84 let Franca Fürbas iz Jirsovec. Bil je naročnik »Slov. gospodarja« in priden ter dober posestnik. — V petek dne 18. sušca smo položili v hladno zemljo 63 let staro Nežo Kramberger iz Vin-

gonil v sužnost Turčev, ni vihtel nad njim samo biča tlake in desetine graščak, šibale so ga ter tirale v obup dolgotrajne vremenske nesreče; skrajno slabe letine in strah vseh strahov — neprizanesljiva morilka kuga. Da je bila doba srednjega veka za Slovence tolikokrat šiba božja, nam spričujejo še danes med narodom ohranjene pravljice o lakoti in kužna znamenja.

Ob Sotli pripovedujejo stare matere deci o slabih letinah in pogubonosni lakoti v dobi tlake ter desetine. Vsak Obsotelčan še zna danes, kako so mlatili tedaj štirje mlatiči celi teden, a ni izdala mlatev niti za hleb kruha. Bolj ko je vžival človek jedi iz puhlega in neizdatnega žita, tem bolj je bil lačen. Komaj je odložil žlico ter vstal od mize, je že vpil, kako ga muči glad. Kar so ljudje zavžili v taistih hudih časih, ni imelo nobenega teka, bilo je brez božjega blagoslova. Običajno je bilo, da so vmesili kruh iz žitnih plev, posušenih hrušk, drnulj, da, celo srabot so strgali in nosili lubje v mline. Prišlo je bogznaj kolikokrat do pobojev za trdo kruhovo skorjo. Ako je posedal kdo le količkaj skrbno skritega živeža,

ga je vžival skrivoma, da ga ne bi kdo videl in mu ga iztrgal. Ko je šlo za zadnja prgišča prehrane, se niso ozirali starši na deco in ne odrasli otroci na onemogle roditelje. V borbi za kruh in preživež je igrala pest glavno vlogo. Med ljudstvom so se ohranile le strahotne slike o pomanjkanju kruha; mesa itak ni bilo, ker so poginile domače živali lakote poprej nego ljudje.

Sestre gladi so bile razne kužne bolezni in od teh najhujša in najbolj neprizanesljiva kazen božja — kuga. Kot spomin na kugo, ki je kosila med našimi predniki, so se ohranila po Sloveniji do današnjih dni kužna znamenja.

Spomeniki na rešitev od kuge so si med seboj podobni in jih je poznati že koj na prvi pogled. Za temelj imajo podstavek, na katerem stoji soha. Vrh sohe krona kapelici podobna glavica s križem. Višina prič obče bolezenske morije se giblje med tremi in petimi metri. Starejša kužna znamenja so iz kamna, vitka, navpična in izdelana prav lično. Novejša so iz opeke, nerodna in vrhna kapelica je precej obsežna. V kapelici so kipi, največ pa slike: sv. križa, sv. Roka, Boštja-

je tiste, ki so imeli opravke z oddajo primernih služb in jih je vprašal, zakaj nima jo službe za tega prosilca. Izvijali so se na vse mogoče načine, a nazadnje pa se je le vendar našlo za prosilca prav dobro mesto, za katerega se je imel zahvaliti kralja in svoj — domislek.

Zemlja na severu se pogreza.

Geologi, ki so se udeležili zadnje ekspedicije prof. Wegenerja na Grönland, so ugotovili, da je ledena plast v sredini dežele debela 2700 m. Prerez dežele bi pokazal, da je podobna z ledom napolnjenemu bazenu. Zaradi teže te ogrom-

tarovec, ženo kolarjevo. Zapušča dve hčeri in enega sina. Naj počivajo v miru!

Velika Nedelja. V »Otoku« križniškega reda že skoraj pol leta tabori tolpa ciganov, kateri so postali zadnji čas za tukajšnje prebivalstvo res prava nadloga. Čudno, da dotična občina, kamor zgoraj omenjeni otok spada, dovolj tem delamržežem tako dolgo bivanje na njenem ozemlju in ne poskrbi, da se jih pošlje tja, kamor spadajo. Saj imamo dovolj domačih revežev, ki so res pomoči potrebni in katere smo dolžni podpirati.

Ščavnica pri Gornji Radgoni. Dne 8. marca se je raznesla žalostna novica. Zvonovi Sv. Petra so prepevali žalostno pesem ter naznanjali, da je nepričakovano naglo po kratki in mučni tridnevni bolezni, sprevidena in potolažena s sv. zakramenti, bogovdano in mirno zaspala zgledna in dobra krščanska mati Julijana Koler, posestnica na Ščavnici, stara 40 let. Prenašala je komaj tri dni svojo težko in mučno bolezen. Najbridkejša je bila ločitev od hiše, v kateri je živela s svojimi domačimi v najlepši slogi in krščanski ljubezni s svojim možem in sinom. Teško so se ločili, ko je zapovedal g. zdravnik, da mora naglo od svoje hiše in svojih domačih v bolnico v Radgono. Po operaciji, ki se je vršila še isto noč, je bila drugi dan prepeljana iz bolnice k svoji sestri v Črešnjevce, kjer je še isto noč ob pol sedmih ob navzočnosti moževe sestre in svoje sestre mirno v Gospodu zaspala. Kako je bila rajna priljubljena po vsej domači okolici, kakor tudi daleč naokrog, je pokazal njen veličasten pogreb. Pokojna je bila vrla žena in dobra mati svojemu sinu ter skrbna gospodinja. Povsod se je pokazala kot dobra in odločno krščanska žena, ki je sama kakor tudi cela njena hiša vršila svoje verske dolžnosti. Ob odprtem grgbu ji je zapel domači pevski zbor lepo žalostinko. Vsem darovalcem krasnih vencev ter vsem udeležencem lepa hvala! Naj počiva v miru!

Sv. Jurij ob Ščavnici. V četrtek dne 17. t.m. je umrl dobro poznan in priden mladenič Tonek Domajnko Dolga leta je bival pri svojem stricu g. M. Domajniku, gostilničarju na Jamni. Pred enim mesecem je bil primoran iti v bolnico, odkoder je bil v zadnjih dnevih prepeljan k svoji materi k Sv. Benediktu v Slov-

goricah. Pokopan je bil na cvetno nedeljo. Najlepša hvala vsem, ki so ga spremili na zadnji poti!

Perovce pri Konjicah. Na god 40 mučnikov je zjutraj ob 7. uri zaplakala vsa rodbina Leskovar, ko je za vselej zatisnila oči blaga mamica z devetimi še večinoma neodraslimi otroci. Vdana v božjo voljo se je dala dvakrat sprevideti in slednjič prvi petek v mesecu in po težki mučni bolezni je izdihnila svojo blago dušo. Svetila jej večna luč!

Skomarje pri Zrečah. Celo našo faro je pretresla žalostna novica v petek dne 11. t. m., ki se je valovito širila od ust do ust, da dobre in skrbne matere, Anžluhove žene Francke, ni več med živimi. Ugrabila jo je neizprosna smrt v najboljši dobi življenja, komaj v 36 letu svoje starosti. Umrla je na porodu svojega šestega otroka, ki je še ostal pri življenju. Pogreba, ki se je vršil na tiho nedeljo dne 13. t. m., se je udeležilo mnogo ljudi, kateri so jo spremljali na njen podzemeljski dom. Nobeno oko ni ostalo suho, ko ji je vlč. g. župnik ob odprtem grobu govoril lepe poslovilne besede. Počivaj v miru, draga nam Francka!

Sv. Florjan v Doliču. Le redko kedaj vam naznanimo kako novico iz naše župnije. Dne 13. marca so zadoneli zvonovi z ubranim glasom in nam naznanili žalostno vest, da je umrl eden izmed naših najboljših faranov, posestnik Štefan Lušnic po dolgi in mučni bolezni. Počivaj v miru naš ugledni faran in na svidenje nad zvezdami! Njegovi potrti rodbini in sorodnikom naše iskreno sožalje! Na sedmini se je nabralo 150 Din za novo bogoslovnico v Mariboru.

Kalobje. V torek dne 15. t. m. smo pokopali najstarejšega občana Jurija Ogrinc, ki je dopolnil 98 let. Bil je rojen leta 1834. Do svoje visoke starosti pa je bil še vedno korenjak. Zadnji čas ga je prav posebno zdelovala naduha. Bil je šegav človek in je dosti vedel povedati o starodavnih časih, ko je še služil pri Radeckiju in se udeležil vojne na Italijanskem. Zanimivo je tudi to, da je bil baje kar štirikrat zavarovan od raznih oseb za slučaj smrti, ne da bi on sam vedel zato. Če so se dotične osebe s tem kaj okoristile, je veliko vprašanje.

Žusem pri Celju. Redko kedaj se kdo oglasi iz Žusma, ni pa tako zapuščen kraj, kakor ga vsi smatrajo. Ustanovila se je tudi v Loki pri Žusmu sadjarska podružnica, ki bo velikega pomena za ta kraj. — Dne 16. t. m. je umrla na Žusmu posestnica Marija Hernaus. Bila je vzgledna krščanska mati 9 otrok, katere je vzgojila vse prav lepo in krščansko. Posebno je treba pohvaliti njeno hčerko Marjeto, ki se vedno trudi za dobre namene, kakor tudi je že nabrala precej denarja za gradnjo nove cerkve Kristusa Kralja v Hrastniku, dalje tudi vedno zbira denar za afriške misijone. Z bridko izgubo njene dobre matere sočustvuje vsa okolica. Naj počiva v miru! Težko prizadeti rodbini naše sožalje!

Videm ob Savi. Kakor vse povsod, tako nas tudi tukaj tare kriza. Pa je ne bi bilo, imamo še dobre kapljice vina, trajbarja (Štribarjevi vinogradi), libenčan, znan iz rimske dobe, Sremič je še sedaj brez snega. Radi dolge zime nam bo delo zakasnelo v vinogradih in na polju. Da si boš kmet lažje pomagal, delaj s poljskimi orodji, to je plug za ogrebanje ter sejanje krompirja, kačor tudi okapanje, okopalnik, stroj za koruzo saditi, to vse dobite pri dobroznanem videmskem kovaču Antonu Škerbecu, on je najstarejši, najcenejši in najboljši izdelovatelj poljskega orodja, ker že nad 30 let izdeluje poljsko orodje.

Sromlje pri Brežicah. S 1. marcem nas je zapustil č. g. provizor Alojz Zdolšek, ker ga je božja previdnost prestavila na novo mesto v vinogradu Gospodovem. Za župnika je bil imenovan č. g. Štefan Stiper, dosedaj kaplan pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Novemu vlč. g. župniku kličemo: Bog blagoslovi vaše delo v bodočnosti!

★

Zaklad turške mornarice.

Preteklo je več nego 100 let, odkar je bil potopljen pretežni del turško-egipčanske mornarice v Navarino zalivu ob južnem Grškem. Grki so se borili tedaj že dobrih pet let proti Turkom, da bi postali zopet svobodni. Vse je bilo prepričano, da bodo v tej borbi podlegli Grki. Turki so napadli grški otok

ne ledene mase se celi Grönland polagoma potaplja, dočim se n. pr. Skandinavija dviga. V zadnjih 600 letih se je dvignila za 6 metrov. Istočasno, ko se potaplja, se Grönland vsako leto oddaljuje proti zapadu za celih 36 m. Temu gibanju se pridružuje vsa Amerika, ki se tako počasi oddaljuje od Evrope.

Pridni učenec.

Mihec pride iz šole domov in reče:

»Mama, pomisli: jaz sem prvi.«

Mati ga pogleda popolnoma presenečeno. Ne more prav verjeti in vzklikne:

»Ti — prvi — tako nenadoma — kako je to mogoče?«

na, Lenarta, Antona ter Jožefa. Precej umetniškega smisla je opaziti na starejših kužnih spomenikih, novejši so lebolj nerodno kmečko delo.

Kuga je morila po Evropi zlasti v prvi polovici XIV. stoletja na različnih krajih. Po slovenskih krajih se je bila razpasla od začetka XVI. do XVIII. stoletja.

Kot znak okuženja po kugi je veljala neznosna vročina v prsih in po trebuhu. Med žganjem po notranjosti so se začele za ušesi, na vratu, pod pazduho, pod komolci in kolena izpuščati modre bule, ali pa so se lotili celega telesa žgoči izpuščaji. Od kuge napadeni je veljal za izgubljenega. Proti tej bolezni ni poznal tedanji človek nobenega sredstva.

Priprosto ljudstvo, meščani in grajska gospoda se je borila proti kugi predvsem na ta način, da se je ogibala z vso skrbjo okuženih krajev. Ljudje so dobro znali, da je kuga nalezljiva in jo prenese osebni stik z bolnikom. Kot splošna zdravniška sredstva so veljali in bili v rabi ti-le nasveti: Pij na tešče, lastno vodo. To sredstvo

prepodi iz želodca gnilobo in odpre jetra ter čreva. Ako zavohaš, da je zrak krog tebe okužen, drgni se pogosto ob kozla, ki močno smrdi, ali pa se pomudi večkrat na stranišču, kjer se tudi ne preganjajo po zraku dišave. Kot posebno sredstvo zoper kugo so slovele krastače. Lovili so jih navadni ljudje in zdravniki med šmarnimi mašami. Nalovljene so sušili na solncu in posušene stolkli na drobno. Na ta način dobljeni praš so si privezovali v vrečicah krog vratu in sta ga nosila na prsih kmet in gospod. Nekateri so si obesili krog vratu kar cele krote. Zopet drugi so napravljali iz teh ostudnih žab obliže in jih polagali na rane. Celo tako daleč so zablodili v praznoverju, da so krastače kuhali na mleku ali v kisu in so jih zavživali.

Ker so pa bila naštetna zdravniška sredstva brez učinkov, so se zatekali od kuge šibani ljudje k romanjem, molitvi, postu in k dobrim delom. Kot posebni priprošniki ter pomočniki zoper kužne bolezni so veljali: Mati božja, sv. Jožef, Rok, Boštjan, Ignacij, Frančišek Ksaver, Karol Boromejski in sv. Rozalija. Naštete svetnike so

Chios, so ga čisto oropali ter poklali nad 20.000 prebivalcev. Od omenjenega otoka je jadral turški admiral s svojim bojnim brodom od enega grškega otoka do drugega, odnesel je vse, kar mu je prišlo pod roparske prste in z neizmerno bogatim plemenom se je napotil proti Carigradu.

V ožigled nezaslišanemu roparskemu pohodu so se dvignili: Angleži, Francozi in Rusi, da bi pomagali Grkom. V Navarino zalivu je dohitelo zvezno brodom turškega, ki je bilo po kratkem boju premagano. Zmagovalci so potopili 103 turške bojne ladje. Danes so uverjeni, da bi bilo mogoče 43 ladij dvigniti, ker ležijo na morskem dnu tako plitvo, da jih je videti s prostim očesom.

Svet živi v prepričanju, da so bili s turškimi ladjami vred pogreznjeni neizmerni zakladi, ki so bili ugrabljeni grškim mestom ter svetiščem. Pretežni del teh zakladov je najbrž v admiralških ladjah, katerih lega pa ni natančno znana. Z današnjimi modernimi dvigalnimi napravami upajo, da bodo odstranili vse težkoče in se dokopali do bogastva.

Že leta 1914 je prosila angleška dvigalna družba grško vlado v Atenah za dovoljenje, da se sme lotiti dela. Angleži so zagurali Grkom dve tretjini od najdenih zakladov. Omenjeno podjetje je onemogočila svetovna vojna. Šele 1. 1926 so osvežili spomine na potopljeno turško mornarico. Danes so že razne družbe s polno paro na delu, da rešijo iz morskega dna zaklade, ki so počivali pod vodo nad 100 let.

*

Vprašanja in odgovori.

J. H. v L. Imam povesti iz drugih listov, če jih sprejmete. — Žal ne, ker ne priobčujemo radi tega, kar je v drugih listih. Imeti bi morali tudi dovoljenje.

klicali ljudje posebno goreče na pomoč in so nosili pri sebi njih podobe.

Kuga je veljala za posebno šibo božjo, katero je oznanil pojav nekaterih zvezd repatic, ki zastrupljajo zrak s svojim osvitljenim repom. Ob pojavih kuge so sežigali na grmadah čarovnice v prepričanju, da je to strašno zlo posledica čarovnij.

Kuga je bila tako občuten korobač, da je skušala omiliti njene brezobzirne udarce tudi eblast. Prva odredba proti kugi je bila izdana leta 1374. Najvažnejše točke iz kugopobijajočega zakona so te-le: 1. Vsakega na kugi obolelega se mora odpraviti iz mesta venkaj na polja, da tamkaj ozdravi ali umrje. 2. Vsi oni, ki so bili v dotiki z okuženimi bolniki, morajo ostati ločeni od drugih dobrih deset dni. 3. Duhovniki, ki obiskujejo take bolnike, morajo naznaniti vsak slučaj takoj oblasti; sicer se jim zapleni premoženje in njih same pa sežge na grmadi. 4. Kdor prinese kugo, se mu zapleni premoženje. 5. Okuženim bolnikom strežejo posebni strežaji. Kdor bi še razven teh

P. M. v B. Uporabljam pot na tujem zemljišču. Ali sem jaz dolžan pot popravljati? — Vi ste dolžni! Oziroma vsi, ki jo uporabljajo. Nimate pisanega, kaka pot mora biti, ampak samo pot, za red pa morate tudi vi prispevati!

A. R. v P. Imam dve hiši, ali sta obe zavarovani? — Kako si morete to predstavljati, da bi bili obe hiši zavarovani od »Slovenskega gospodarja«? Samo tista je, na katero številko prihaja »Slovenski gospodar«. Recimo, da bi bilo po vašem, potem bi naročnik, ki ima deset hiš, plačal 32 Din in bi imel desetkrat zavarovalnino, revež pa, ki ima eno hišo, pa samo eno. Noben list v Sloveniji ne daje višje zavarovalnine kakor »Slov. gospodar«.

I. B. G. Koliko znaša trošarina za vino? — Od 1. aprila 1932 2 Din od litra.

D. F. v K. Kdaj se plačuje pasji davek? — Po sklepu dotične občine. V veljavo stopi, ko je proračun potrjen.

A. V. v H. Advokat ni zadovoljen s tem, kar mu je odmerilo stroškov sodišče in zahteva še od mene. Ali sem dolžen plačati? — Ne. Zahtevajte povrnitev, sicer ga pa naznanite advokatski zbornici v Ljubljani, potem pa tožite, če se to ne pomaga.

Isti: Ali so stariši dolžni plačati škodo mlađelečnih otrok? — Dolžni so! Če nočejo, žal, treba tožiti.

J. L. v P. p. M. Sem 30 let v Jugoslaviji, kako postanem jugoslovanski državljan? — Najpreje vam mora dati kaka občina zagotovilo, da vas sprejme v občinsko zvezo, nato vložite prošnjo za državljanstvo pri srezkem načelniku.

M. J. v B. Ali ima moja žena pravico do dedne svojega brata, ki je v vojski pogrešan? — Ima pravico, povzroči naj potom sodnije, da se brata proglasi za mrtvega, nakar se bode vršila zapuščinska razprava.

A. P. v Z. P. Ali je tudi pri nas postava, da se prepirajoča zakonska oba skupaj v ječo zapre, dokler se ne spametujeta? — Pri nas ni take postave. Obrnite se na kakega poslanca, da jo predlagal!

Ž. M. v Ž. Kdaj in kje se je prijaviti za cestne nadzornike? — O tem odloča cestni odbor in za banovinske ceste pa banovina. Prijavite se, morda pridete kedaj na vrsto!

J. K. v V. Ali velja zavarovanje »Slovenca« za vsak slučaj smrti, ali le za slučaj nesreče? — Samo za slučaj nesreče. Enako zavarovanje ima tudi list »Nedelja«, ki stane letno 24 Din. Ako se letoletni naročnik smrtno ponesreči, se izplača 1000 Din zavarovalnine.

Ž. A. v B. Koliko jih bodo pri mariborskem cestnem odboru reducirali? — To nam ni znano, kakor tudi ne, če in koliko pokojnine dobijo.

I. T. v G. Ali kaj stane, če pošljem kak dopis v »Slovenskega gospodarja«? — Če pošljete dopis z zanimivo novico, ki pa seveda mora biti resnična, to nič ne stane, stane samo inserat, če hočete kaj kupiti ali prodati.

F. T. v Slog. Kaj določa konkurzni zakon, da se mora pustiti stranki? Kake so nagrade itd. — Kupite si v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru zakon o konkurzu, stane broširan 36 Din in poštnina. Je torej obširen in vam ga tukaj ne moremo objaviti.

I. J. v A. Kaki so predpisi, če hoče kdo posinoviti otroka? — Napravite vlogo na srezko načelstvo, da vam dovoli prepis njegovega imena na vaše ime ter vlogo na sodnijo kot varhinjo otroka, da vam dovoli posinovljenje.

F. K. v St. Sem šele 20 let star, ali dobim orožni list? — Dobite, ako boste pravilno utemeljili prošnjo, ki jo spišite na občini, da potrebujete orožje zaradi nevarne službe.

S. P. v G. Ali je kaj vredna zadruga, ki daje brezobrestna posojila za zidanje? — Poznamo nekaj takih zadrug, toda ustroja njihovega ne poznamo! Kakor vemo o onih iz Nemčije, ta stvar ne gre tako gladko naprej. Nič ne daje denarja brez obresti, zato ne moremo verovati v uspeh. O tem, da bi mi ostale zadruge v našem listu ocenjevali, sporočamo, da morate že sami biti toliko previdni, da jih boste ocenili. Mi se v to ne moremo spuščati!

F. D. v T. Kupil sem srečko od Zumbuloviča, pa je nisem dobil, plačal sem 15 obrokov po 23 Din, ali sem denar izgubil? — Zumbulovič je šel v konkurz. Ako bi imeli srečko, bi bila veljavna, samo potrdila pa nič ne veljajo. Kupujte srečke pri domačih bankah!

P. H. v G. Poslal sem pismo brez znamke, sprejmite ga! — Ste prepozno sporočili. Mi vsa pisma, kjer ni znamk, zavrnejo!

obiskoval okužence, se ga kaznuje s smrtjo in z izgubo premoženja.

Iz naštetih kar najbolj strogih odredb je razvidno, da je iztrebljala kuga prebivalstvo brez izjeme veliko krutejše nego še tako krvava vojna. Onemogočala je sejme in trgovino sploh. Izumrle so vasi, trgi in mesta. Nikdo se ni upal v bližino od kuge napadenega kraja, ker so smatrali za raznašalca kuge zrak, ki puhti ter se razširja iz kužnega gnezdišča daleč na okrog.

Našteta zla, ki so sprejeta že od nekdanj kot najbolj goreča prošnja v litanije vseh svetnikov: lakota, kuga in vojska so obiskovale v naslednjih letih že od nekdanj revne kraje tostran in onstran Sotle.

Leta 1574 se je pojavilo v celotnem območju pražupnije Pilštajn toliko vsakojake divjačine; da niso pomnili kaj podobnega niti najstarejši ljudje. Divje svinje so ruvale kar pri belem dnevu po njivah in delale grajski ter kmečki posesti škodo.

»Čisto lahko! Kó je prišel v jutro gospod učitelj v šolo, še ni bilo v razredu nikogar, razen mene. Tedaj je menil: »Glej no, Mihec, ti si prvi.«

Doker odgovor.

Dva moža si ogledata meblirano sobo, ki sta jo hotela vzeti v najem. Da bi najemnino kolikor mogoče znižala, sta vse grajala, kar je bilo v sobi. Naposled je rekel eden izmed njiju prav malomarno gospodinji:

»Koliko pa naj stane tale svinjak na mesec?«
Gospodinja pa je odgovorila: »Za enega prašiča 400 Din, za dva pa 600 Din.«

Dalje sledi.

P. Z. v V. Kaj so to: avtonomne doklade? — To so doklade na državne davke, katere naloži banovina, občina, ki sami (avtonomno) gospodarita.

V. P. v S. Ali lahko posestvo po moji smrti precenijo, če tudi je sin lastnik? — Saj ste že imeli razdelilni sklep, ko pa ste dote izplačevali. Ne bo nobene cenitve, razen če imate še kako posebno posestvo in premoženje. Dediči drugega vašega sina so seveda tudi dediči že vpisane dediščine.

*

Pomenljiva rzsodba.

Kzp VII 158/32—18.

Višje deželno kot apelacijsko sodišče v Ljubljani je v kazenski stvari zoper Breznika Jožefa in Klančarja Joška radi zločinstva po čl. 3 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi o ugovoru imenovanih obtožencev zoper obtožnico državnega tožilca v Mariboru z dne 8. II. 1932, opr. št. Kzp VII 158/32—14 (Kt 93-32 in Kt 97-32) po zaslišanju višjega državnega tožilca v seji odločilo:

Obtožba se ne dopusti in se kazensko postopanje v smislu § 208/1 k. p. ustavi.

Razlogi:

Letak, katerega razširjanje se obtožencema očita, vsebuje prav gotovo volilno agitacijo zoper udeležbo pri volitvah v narodno skupščino z dne 8. XI. 1931. Toda volilna agitacija sploh in tudi, če se obrača zoper dejansko edino postavljeno listo, torej agitacija za abstinenco ni zabranjena in zamore biti kaznjiva zgolj, kadar prekrši pozitivne zakone.

Čl. 12 naše ustave z dne 3. 9. 1931 dovoljuje vsakomur v mejah zakona izražanje svojega mnenja z besedo, živo ali pisano, slikami in drugimi prikladnimi sredstvi.

Čl. 54 naše ustave predvideva svobodne volitve, ko nareja v svojem prvem odstavku, da sestavljajo narodno skupščino poslanci, ki jih voli narod svobodno z občin, enakim in neposrednim glasovanjem.

Zakon o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino z dne 19. 9. 1931 predvideva (§§ 17—29).

Čim je potemtakem uzakonjena možnost več kandidatnih list, pri tem pa svoboda volitev in izražanja lastnega mnenja, je volilna agitacija neizogibna in ne more biti sama na sebi kaznjiva.

Že citirani zakon o volitvah pa postavlja volilni agitaciji tudi meje dopustnosti (§§ 72, 73, 74, 82, 83). Osobito preti v svojih določbah §§ 72 in 82 s kaznijo tistemu, ki bi z nasiljem ali grožnjami preprečil enemu ali več državljanom izvršitev njih volilne pravice, odnosno tistemu, ki bi na volišču prenašal radi agitacije lažnjive vesti ali razširjal slike, lepake in druga sredstva za agitacijo. Volilni zakon pa tudi noben drug zakon ne štiti nobene kandidatne liste kot take, tudi ne tiste, ki jo postavi vlada, ki je na upravi države in ki se poteguje za zaupanje ljudstva. Po § 307/2 noveliranega kaz. zak. je zaščiten poleg senata le narodna skupščina, ki mora biti torej preje izvoljena. Potemtakem pa agitacija, ki ne krši določb cit. volilnega zakona zoper katerokoli kandidatno listo, torej tudi proti udeležbi pri volitvah, ko volilna dolžnost ni nikjer uzakonjena, ne more biti sama na sebi kaznjiva.

Obtožnica sama ne očita, da bi obtoževana agitacija kršila določbe volilnega zakona in

jo stavlja z ozirom na določbo § 90 zakona o volitvah v narodno skupščino pod udar zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi. Toda neopravičeno.

Za dejanski stan čl. 3 tega zakona je potrebno, da vrši storilec z razširjenjem plakatov propagando, da bi se spremenil politični red v državi. Takega dejanskega stanu predmetni letak ne vsebuje. Prvi štirje odstavki njegovi vsebujejo poročilo, da so nekateri politiki drugih krajev klenili, da se ne udeležijo volitev. Nadalje vsebuje letak poziv volilcem, da se naj ne udeležijo volitev, kateri poziv je v smislu gornjih izvajanj nekaznjiv. V ostalem vsebuje letak razloge tega poziva, ki značijo pobijanje postavljene kandidatne liste, kar vse po obrazloženem ni kaznjivo. Nikakor pa ne izhaja iz vsebine letaka, da bi šlo za ustvarjanje razpoloženja, da se naj spremeni politični red v državi. Propagande v tem smislu ali namere ustvarjati tako razpoloženje tudi ni v trditvah, da se vrši na volilce strašen pritisk od strani vlade, kajti vlada ni istovetna s političnim redom. Pri istem političnem redu se lahko vlade, ki imajo upravo države in jih imenuje kralj (čl. 77 ustave) spreminjajo, politični red pa ostane. Očitek napram vladi je lahko kaznjiv, toda političnega reda ne tangira.

Pod obtožbo stavljeno dejanje tudi ne tvori dejanskega stanu po čl. 4 cit. zakona, ker iz vsebine letaka in zgoraj navedenih razlogov ni mogoče posneti namere, izpostaviti posmehu politični red v državi ali povzročiti nerazpoloženje zoper njega. Take namere tudi glede državnih naprav, zakonov, uredb in naredb oblasti ni posneti iz letaka in zlasti ne glede zakona o volitvah. Niti ena teh institucij se v letaku ne omenja, temveč se izraža le negodovanje zoper državno kandidatno listo in njene kandidate ter želja po svobodi in svobodnih volitvah, kar je razumeti kot željo da se zakon o volitvah ali kak drug zakon, ki omejuje svobodno politično udejstvovanje, spremeni. Izražanje želje, da se kak zakon na legalen način spremeni, seveda ne more biti kaznjivo, ko čl. 114 ustave dopušča celo spremembo ustave same, čl. 118 pa spremembo ostalih zakonov in ko čl. 63/2 ustave priznava narodnim poslancem pravico podajati zakonske predloge, h katerim spadajo naravno tudi predlogi na spremembo obstoječih zakonov, katere pravice se morejo posluževati večinoma le na podlagi od državljanov izraženih želja.

Željo, da bi se te spremembe izvršile na kak drug nego legalen način, letak ne izraža, nasprotno celo poziva volilce, naj mirno čakajo dneva, ko se vrne politična svoboda.

Ko torej vsebina predmetnega letaka in potemtakem tudi njega razširjanje ne tvori dejanja, kaznjivega po razmotrjenih zakonih, je bilo postopati v smislu § 208/1 kp. Trditve letaka, »da se vrši strašen pritisk na volilce od strani vlade«, vsebujejo sicer gotovo očitek pristranosti, ki bi se mogel podrediti določbi § 302, 2. odst. k. z. Toda za vzdrževanje

Pri poapnenju arterij v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi male množine »Franz Josefove« vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska. Cenjeni učeniki na klinikah za notranjo medicino so dosegli celo pri polustransko ohromelih s »Franz Josefovo« vodo najboljšo uspehe pri iztrebljanju črevesa. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špečerijskih trgovinah.

obtožbe v tem pravcu ni zakonitih pogojev, ker ni izkazano odobrenje v smislu § 313 št. 2 k. z.

Višje deželno sodišče v Ljubljani,
oddel. III., dne 2. marca 1932.

Levičnik.

*

Raznoterosti.

Srečen, ker mu je odbil nos. Neki možak je imel neverjetno dolg in kriv nos. To seveda ni bila njegova krivda, a vendar se je čutil nesrečnega in je nekega dne izjavil svojim domačim: »Pretep me bo rešil tega zla in bom spet srečen, tako srečen, kakor sem bil le kot otrok.« Naslednjega dne je izzval nekega znanega boksača in ga javno imenoval strahopetca. Boksač ni bil nič kaj dobro razpoložen in si je takoj slekel svojo suknjo. Trenutek nato so padali težki udarci sem in tja. Po dveh trenutkih je imel mož z dolgim nosom — razbit nos. Krvi ni bilo bogve kaj, toda nos je bil — raven. Naš junak je tedaj stopil ves iz sebe od veselja k boksaču, ponudil mu je roko in dejal: »Ne morete si predstavljati, kako srečnega ste me napravili.«

Morilec zasačen po 29 letih. Od leta 1903 so oblasti iskale Geo Presnello, ki je tedaj v Bakersville v Ameriki umoril nekega farmerja, ko sta se prepirala glede Presnellove žene. Presnell je bil nedavno končno aretiran v tem mestu, kamor se je kmalu po umoru preselil in živel v njem kot spoštovan meščan pod izpremenjenim imenom Geo Miler. Med tem časom je mož že opravljal — službo mirovnega sodnika in bil porotnik pri dveh morilskih obravnavah, od katerih je bil pri eni obtoženec obsodjen na smrt.

Mačka v poštnem nabiralniku. Višji poštni nadzornik v Evansvillu v Severni Ameriki se bavi z zadevo, ki je sama na sebi komična, ki pa bo postala zelo resna za tistega, ki jo je povzročil. Nekdo si je namreč dovolil šalo, da je v neki poštni nabiralnik v tem mestu zaprl mačko. Ko je poštar, nič hudega sluteč, odpril nabiralnik, mu je razjarjena žival skočila v obraz in ga občutno opraskala. Poštar je vložil pritožbo in oblasti so uvedle preiskavo.

Štoklja dala povod za aretacijo. — Družini Blondlee je bil rojen otrok med tem, ko sta se mož in žena vozila na vlaku iz Kalifornije v Kanado. O tem nenavadnem dogodku so seveda pisali vsi listi in tako je en izvod prišel v roke tudi glavnemu policijskemu načelniku države Ontario. Ta je pobrskal v svojih spominih in našel, da je srečni oče preteklo leto oropal neko banko in nato izginil ter ga zato išče policija. V vsej tihoti je dal ukaz svojim policistom, ki so Blondella aretirali, ko je na postaji Galt stopil iz vlaka.

Posrečilo se mu je. V vlaku je pregledoval sprevodnik vozne listke. Neki že stari možak navzlic vsemu iskanju svojega listka ni mogel najti. Tedaj ga je sprevodnik smehljaje opozoril na to, da drži listek vendar med zobmi. Ko je pa sprevodnik odšel, je pojasnil stavec so-

potnikom: »Veste, gospodje, to ni zaradi starostne oslabelosti, temveč zaradi tega, ker je bil listek že star in tako sem moral datum prežvečiti.«

Steklena oblačila. Iz zelo tankih steklenih nitk je mogoče stikati neko vrsto svile; doslej so to stekleno svilo uporabljali predvsem kot toplotno zaščito pri parnih vodih itd. Nemški patentni urad pa je podelil zdaj patent za oblačila iz stekla, ki so baje propustna za zdrave ultravioletove žarke. Odslej ne bo več potrebno, da se slečeš, če se boš hotel v gorah ali ob morju obsevati, zadostovalo bo oblačilo iz stekla. Koliko je ta novi izum res praktično uporaben, pa bomo šele videli, in tu bo imela svojo merodajno vlogo tudi cena novega blaga.

Bajka na razoroževalni konferenci. Razoroževalna konferenca v Ženevi deluje naprej. Dosti je govorjenja in predlogov. Vsaka država ima seveda svoje lastne predloge. Da jim pokaže, kakšni so ti predlogi, je španski delegat povedal sledečo bajko: Zveri so se sešle na razoroževalni konferenci. Lev pogleda biku v oči in pravi: »Odpravimo rogove. Bik pogleda jastreba in predlaga, naj bi se odpravili kremplji. Jastreb se zagleda v leva in priporoča odpravo šap. Končno se oglasi medved in predlaga, naj bi odpravili vse in se nato medsebojno objeli.«

Brezposelnik na stolpu. V Floridsdorfu pri Dunaju se je te dni zgodil slu-

čaj, ki je raburil tamošnje prebivalstvo. Ko je bil promet najživahnejši, so opazili, kako pleza po cerkvenem zvoniku proti vrhu neznan moški v stalni nevarnosti, da mu spodrsne in da pade globoko doli na cestni tlak. Poklicali so rešilno postajo in ognjegasce. Mož se za nje ni zmenil. Ko je prišel kakih 70 metrov visoko, se je ustavil in pričel z mogočnim glasom govoriti tisočglavi ljudski množici. V lepem govoru je opisal bedo brezposelnih. Tudi on sam je brez dela in brez zaslužka. Ker niso pomagala nobena pota, je primoran na ta način prositi kruha in dela. Po ganljivem govoru je z veliko težavo in s pomočjo ognjegascev splezal z zvonika. Ta delavec brez dela je neki Tratnik, doma iz Floridsdorfa, in so se ga po tem obupnem dejanju usmilili. Našel je službo in s tem kruh.

Dve ženski zmorete več kot sedmero policistov. Dve sestri, 21 in 24 let stari, sta neki večer zapeljali svoj avto v garažo v ozadju neke hiše v Chicagu. Nenadoma se pojavi pred njima neki 17-letni krepek črnc in zahteva denar. Sestri sta se poslužili edinega orožja, ki sta ga imeli pri roki, namreč pričeli sta kričati. Sosedje so zaslišali krike in obvestili policijo, ki je prispela še dokaj hitro na lice mesta. Nudil pa se ji je čuden prizor. Sopihač črnc je ležal na tleh, kamor ste ga pritiskali obe sestri, ki ste na njem udobno sedeli. Nadaljnje delo sta sestri prepustili polici-

stom, katerih je bilo sedem. Dočim pa ste obe sestri zlahka ugnali roparja, je imela policija dokaj dela z njim: pet minut se je morala pretepati z njim, predno ga je ukrotila in pri tem si je eden policistov še prst zlomil.

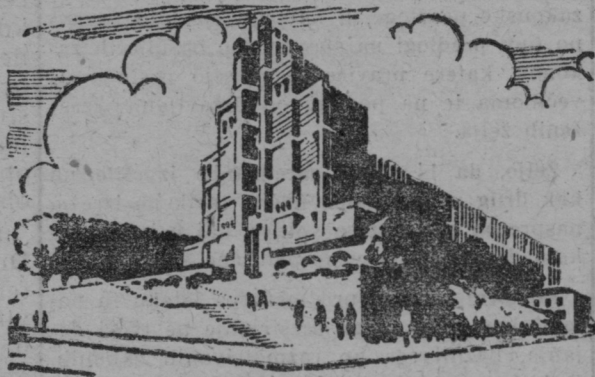
Velikanska moč žuželk. Ogromna moč tiči v žuželkah, ki se nam zde na prvi pogled tako majhne in neznatne. Ko bi bile nekatere žuželke sto-, dve- ali tisočkrat večje nego so, bi s svojo neizmerno močjo uničile vse, kar bi se jim postavilo na pot. Ubrani bi se jih ne mogla nobena žival, noben človek in nobena stvar, ki bi jo napravila človeška roka. Navadno si mislimo, kar je majhno, mora biti tudi šibko. Toda ko bi bil človek tak orjak, kot je neka vrsta travniških kobilic, ki skoči 400krat tako daleč, kot so dolge, bi lahko delal 185 metrov dolge korake in pravljica o škornjih, s katerimi z enim korakom napravimo 7 milj dolgo pot, bi postala gola resnica. Mravlja ima tako močne čeljusti, da z njimi prenaša tovore, ki so težji od nje. In tako moč, ki jo moramo v primeri z velikostjo imenovati res orjaško, imajo tudi razne druge vrste mrčesa. Če bi n. pr. čebela imela velikost konja, bi lahko vlekla 30krat več nego konj. Mali grobar vleče stokratno svojo težo in rjavi hrošč je 21krat močnejši od konja. Mnoge žuželke bi premagale s svojo neizmerno močjo vsa živa bitja, ko bi bile tako velike kot so naše domače živali; njih čeljusti, sesa-

Bližnji termin žrebanja

1. MAJ 1932

Srečk za zgradbo katedrale

Dobrodelnega društva Sv. Vincencija v Beogradu
ne dovoljuje nadaljnega odlašanja!

Za mal denar:

Dvojna srečka	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$
Din 200.—	100.—	50.—	25.—
2 krat Din 2.500.000.—			Din 5.000.000.—
2 krat Din 500.000.—			Din 1.000.000.—
10 krat Din 100.000.—			Din 1.000.000.—
100 krat Din 10.000.—			Din 1.000.000.—

si morete z dobitki:

Enkratno žrebanje!

zasigurati celo premoženje!

Enkratna vloga!

Ne odlašajte torej še nadalje, ampak nabavite si še danes tik pred žrebanjem

srečko za zgradbo katedrale.

Srečke prodajajo: vsi župni uradi, kolekture, denarni zavodi, cerkvene in dobrodelne ustanove itd.

Glavna uprava: Beograd, Ulica Jovana Ristića 20.

Prodajna podružnica: Zagreb, Tvrtkova ulica 5.

la in žela bi bila strašno morilno orožje, kakršnega svet še ni videl.

*

Novejš.

Velesile se bodo posvetovale o podonavski združitvi držav. Angleški ministrski predsednik Macdonald sklicuje velesile glede podonavskih držav.

Nenadna smrt. Nenadoma je umrl med vstajanjem vlč. g. Friedrik Repolusk, župnik v Št. Vidu nad Valedkom. Rajni se je rodil leta 1864 v Limbušu pri Mariboru in je bil posvečen leta 1892. Blagi duši svetila večna luč!

Opozarjamo cenjene čitatelje na današnjo prilogo pooblaščenega prodajalnice srečk klasne loterije tvrdke Serdarušič in Ko., Beograd, Ul. Knjeg. Ljubice 16.

Šmarje pri Jelšah. V zimi in snegu smo obhajali velikonočno procesijo, kakor že tega pač dolgo ni bilo. Veselo pisanko pa nam je prinesla v zadnji številki naznanjena vest, da se je začelo nabirati za novi veliki šmarski zvon in da se je že oglašil velikodušen dobrotnik njegov. Ko bi še to dočakali, da nas z mogočnim glasom budi, vspodbuja in kliče, pa bi še lažje prenašali svoje težave. — Sedanja huda kriza se je seveda pokazala tudi pri Sv. Roku velikonočno nedeljo popoldne. Nekdaj je tam mrgolelo otrok in tudi odraslih, ki so jim metali po hribu navzdol pisanke v podobi rdeče barvanih jajc, jabolk, pomeranč in tudi denarja. Oj, je bilo to veselo vrvenje, med njim pa seveda tudi trpljenje slabijih počasnežev, katere so močnejši ter urnejši izpodrivali. Pa tolaži se, ljuba mladina! Kakor je velikemu petku sledila velikonočna nedelja, se bo tudi za tebe povrnilo to nekdanje veselje, ko kriza neha in se velika noč pozneje prikaže!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Kakor prejšnja leta priredi naše Katoliško izobraževalno društvo tudi letos v nedeljo dne 3. aprila, to je na belo nedeljo, popoldne po večernicah v Društvenem domu materinski dan. Na sporedu so lepe deklamacije, petje in nad vse zanimiva in poučna igra »Ozdravljena« v 3 dejanjih. Kakor vam je gotovo lanska materinska slavnost ugajala, tako in še veliko bolj vam bo ugajala letošnja, z res izbranimi točkami in krasno igro. Mamice, pridite v obilnem številu pogledat si to lepo prireditev, vabljeni pa ste seveda tudi drugi! Na svidenje!

Polzela. Dekliški krožek in fantovski odsek Katoliškega prosvetnega društva na Polzeli priredi na praznik dne 4. aprila v Prosvetnem domu materinski dan s sledečim sporedom: pozdravni govor, deklamacija, svetopisemska drama »Jeftejeva hči« v treh dejanjih, nastop pevskega zbora, »Pribežališče grešnikov«, mistična igra s petiem v dveh dejanjih. Obe dve igri v jutrovskih, oziroma srednjeveških kostumih. Pevske točke s spremljavo klavirja. Vstopnina: 7, 5, 3 Din. Vljudno vabimo! Bog živ!

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. Na belo nedeljo priredi naše Prosvetno društvo v Martinovčevi dvorani pod vodstvom g. akademika Joškota Časl zabavno veseloigro s petjem »Veseli kmetič«. Vsi prijatelji prosvete, posebej še lepega petja, ste vljudno vabljeni k tej prireditvi! — Gospodarska predavanja v šoli, ki so sedaj par nedelj izostala, se bodo v aprilu zopet nadaljevala.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Dekliška zveza priredi na praznik Marijinega oznanenja dne 4. aprila materinski dan s petjem, govorom, deklamacijo, prizorom »Materina ljubezen« ter igro »Ozdravljena«. Vabljene so posebno naše mamice! Brez vstopnine.

Gornja Sv. Kungota. Pasijon ali Jezusovo trpljenje bodo igrali v Gornji Sv. Kungoti v Prosvetnem domu dne 4. in dne 10. aprila ob treh popoldneč.

Cirkovce. Bralno društvo ponovi igro »Stari in mladi« dne 3. aprila. Pridite pogledat v obilnem številu!

Slovenjgradec. Občni zbor Živinorejske zadruge v Slovenjgradcu se vrši na Belo nedeljo dne 3. aprila ob pol 10. uri popoldne v Zadrudnem domu v Slovenjgradcu. Člani zadruge in drugi kmetovalci se vabijo, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Prostovoljno gasilno društvo priredi na Belo nedeljo dne 3. IV., popoldne po večernicah v Slomškovem domu igro »Scapinove zvijače«. Med odmori poje domači pevski zbor. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo motorne brizgalne, se vabijo vsi prijatelji gasilstva na svidenje!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Matere, mamice in tudi babice, pridite z očetmi in otroci na Belo nedeljo, popoldne po večernicah, v samostansko dvorano, da skupno zopet proslavimo »Materinski dan«. Ginljiva igra, štiridejanka »Dve materi« in ljubka voščila vaših malčkov bodo razvedrila naša skrbeča srca. Kateri pa ne morete priti v nedeljo, pa pridite v ponedeljek, na prenešeni praznik Oznanenja Marijinega, ob isti uri. Ta dan ste vabljeni tudi vsi okoličani: Benedičani, Antončani, Lenarčani, Ruperčani in drugi!

MALA OZNANILA

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda Din 1.20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znamkah. — Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za Din 2.— za odgovor.

Upravništvo.

Tovariša iz vojne bolnice v Inomostu l. 1918 prosim za naslov, da se mi oddolžim. A. Sotler, Sromlje. 465

Rudar, zaposlen v Franciji, star 28 let, ima nekaj kapitala, se želi poročiti z dekletom, katera bi imela kakšno posestvo. Dopise na upravo lista pod »Bodeš srečna«. 464

Prodajam zidano hišo z vino- in sadonosnikom blizu kolodvora. J. Dobnik, Laše, pošta Podplat. 470

Deklo eno močnejšo, eno iz šole izstopilo, sprejme M. Kramberger v Gočovi, pošta Sv. Trojica v Slov. goricah. 463

Pozor! Proda se pod lastno roko veliki zidani mlin, hiša in hlev, vse z opeko krito, na stalni vodi, 2 para kamenja, 1 dvojni valcl, oljeva preša z vsem orodjem, splav in kašta vse betonirano. Cena in drugi podatki se izvejo pri Ivanu Škrlec, up.-poštar. Sv. Tomaž pri Ormožu. 460

Cepljene trte, eno- in dveletne, na različnih podlagah po zelo znižani ceni, nudi I. trsničarska zadruga v Sloveniji, pošta Juršinci pri Ptuj. Zahtevajte cenik. 1718

Potrebujem dva delavca za rižanje lesa in za zbijanje splavov (flovov), v prostem času pa imata delo v gozdu. Delo je stalno. Istotam se sprejme sekače. Dopise na upravo lista pod »Splavarja«. 457

Čevljarji Singer Flachstepp in ženski Pfaff šivalni stroj prodaja pod 10letno garancijo: specialna mehanična delavnica R. Drakler, Maribor, Vetrinjska ulica 11. 466

Majerja s 3 delavnimi močmi sprejme gostilna Novačan v Košakih. 469

Proda se zelo ugodno pletilni stroj »Rekord«. Pouk brezplačen. 451

Oves semenski, prvovrstno domače blago razpošilja od 50 kg naprej po 2 Din za 1 kg. Vzorci na razpolago. Ivan Rojnik, Slovenjgradec. 440

Kupim suhe hrastove doge za en sod 1.70 do 2 m dolge z podmi. Ponudbe na: Pij Šener, posestnik, Sv. Jurij ob Pesnici, p. Gornja Sv. Kungota. 476

E IV 3415/31. **Dražbeni oklic.** Dne 8. aprila t.l. dopoldne ob 9. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Počenik in Sp. Hlapje, vl. št. 26, 93, 95, Spo. Hlapje, vl. št. 75 in 77. Cenilna vrednost: Din 125.202.10. Najmanjši ponudek: Din 83.468.— Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljaviti glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri. V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča. Okrajno sodišče v Mariboru, dne 19. februarja 1932. 455

Sadjarji!

Če hočete imeti v jeseni lepo sadje, morate že sedaj spomladi uporabljati za škropljenje sadnega drevja

Arborin

ki Vam zanesljivo zatere vse škodljivce. Zahtevajte brezplačno navodila in cennike pri tvrdki. 468

CHEMOTECNA družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10 (dvorišče).

Tam dobite tudi prvovrstno cepilno smelo za cepljenje sadnega drevja.

Dihurjeve in druge kože od divjačine kupuje I. Ratej, trgovec, Slov. Bistrica. 458

Razglas.

Založniško podjetje »Jug«, Beograd, Krunska ulica 20, je bilo pooblaščen za prodajo slik bodoče rimsko-katoliške katedrale v Beogradu in srečk, ki so se izdale v korist zidanja iste katedrale.

Ker se imenovano podjetje ni držalo pogojev, ki so mu bili določeni za to prodajo, je podjetju z današnjim dnevom ono pooblaščenje oblastno odvzeto.

Smatramo za dolžnost, da to odvzemo pooblaščenja javimo vsem interesentom s prošnjo, da vzamejo na znanje, da imenovano podjetje nima več nikakih pravnih odnošajev z nami.

Beograd, dne 18. marca 1932.

Dobrotvorno društvo sv. Vinka v Beogradu.

Za našo deco.

Razne pravljice.

(Dalje.)

»Jaz nisem gospodar, ampak strašilo. Odpustim ti, ali samo pod pogojem, da mi privedeš prvo bitje, ki ga vidiš, ko dospeš do doma. Pri-seži še tudi, da se boš vrnil čez tri mesece sem, da te ubijem.«

Trgovec je vse obljubil. Pomislil je, da bode gotovo videl najprej psa ali mačko, ker bo šel v hišo skozi dvorišče.

Ko pa je dospel do doma, koga je najpoprej zapazil? Svojo najmlajšo hčer Lepo. Srce mu je pokalo od tuge, ko je pomislil, kaj je bil obljubil strašilu.

»Tu imaš rože, hčerka moja!« ji je rekel. »Pa vеди, da bodo tvojega nesrečnega očeta drago stale.« Nato je svojim hčerkam povedal vse, kar se mu je bilo pripetilo.

Starejši sestri sta začeli zmerjati Lepo, češ, ona je krija, da bo moral oče v smrt. Ali Lepa je takoj izjavila, da radi nje oče ne bo umrl, ona sama bo poiskala strašilo. Oče jo je prosil, naj tega ne stori, ali ona ga ni hotela slušati. Nazadnje je oče privolil, in sicer tako, da gresta oba.

Ko je napočil devetdeseti dan, sta se podala oče in Lepa proti strašilovi hiši. Ko sta dospela,

sta postavila konja v hlev in sta šla v jedilnico. Komaj sta sedla, se je začul velik ropot in strašilo je vstopilo. Pogledalo je Lepo od glave do nog in je vprašalo, ali je iz lastne volje tu. Deklica je pritrčila. Nato jo je vljudno pozdravil, očetu pa je naročil, naj v jutro odpotuje, pa se ne sme nikoli več vrniti.

Oče in hčerka sta se podala v spalnico. Oče ni mogel cele noči zatisniti oči. Lepa je zaspala takoj, ker se ji je prej bila prikazala dobra vila in ji je obljubila, da ji bo pomagala. Zatrjevala ji je tudi, da se ji v strašilovi hiši ni treba prav nič bati.

V jutro zarana je oče odjezdil, Lepa pa je v veliki žalosti ostala v sobi. Na zidu je videla veliko ogledalo. To je bilo čarobno ogledalo. Kadar je vanj pogledala, je videla vse, kar si je zaželela. Zdaj je pogledala v ogledalo in je videla očeta, kako je dospel do hiše in kako ga pričakujeta starejši dve sestri. Odšla je v jedilnico na zajtrk.

Ves čas je čula krasno glasbo, ki so jo proizvajali nevidni godci.

»To strašilo mora biti ljubeznivo bitje!« je pomislila.

Na večer je zopet čula ropot. Strašilo je vstopilo. Lepa se je prestrašila, ali strašilo ji je milo reklo, naj se ne boji nič in naj dela, kar hoče.

(Dalje prihodnjič.)

Pavliha.

Pavliha je potoval v družbi tovarišev čez hribe in doline. Če so prišli do hriba, je hodil Pavliha na vrh vesela in dobre volje, če so pa šli po hribu nizdol, je bil otožen in malo-beseden. Tovariš ga je vprašal, zakaj je tam, kjer pri potovanju ni truda, slabe volje, tam pa dobre, kjer se je treba truditi in se potiti.

Pavliha je odgovoril:

»Jaz sem pač takšen, da mislim vselej na bodočnost. Če hodim po bregu navzdol, že mislim na čas, ko bom moral na drugem hribu kvišku in tedaj me veselje kar mine. Če pa hodim na hrib navkreber, tedaj vem, da bode šlo po drugi strani spet prijetno v dolino.«

Pitana kokoš.

Žena je imela kokoš, ki ji je znesla na dan po eno jajce. S tem bi se bila lahko zadovoljila. Ker pa je bila zelo skopa, je želela, da bi ji kokoš znesla eno jajce dopoldne in drugo pa kar že popoldne. Zato je dala kokoši vedno več krme. Kokoš se je seveda odobelila in zdaj sploh ni več nesla jajc in žena jo je morala zaklati.

Nekaj mora biti.

Janezek se je udaril in se zato seveda prav brédko joče.

Mati: »Bodi vendar mož in ne joči se.«

Janezek: »Dobro, ne bom se več jokal, ako se smem kregati in preklinjati kakor oče, če ga kaj boli.«

Devoljenje.

Mihec in Tonček stojita vsak na eni strani ceste in se prepirata. Hude besede padajo sem in tja, ali vsak ostane lepo na svoji strani, ker si ne upata drug k drugemu. Nazadnje vpraša Mihec: »Ali ti še smem povedati, kaj prav za prav o tebi mislim?«

Tonček: »Da, smem! Ali pazi, potem ti razbijem glavo!«

Medvedek.

(Povest v slikah.)

5. Miško v šoli.

Po kosilu se poda Miško v šolo, kjer se uči: čitanja, pisanja, računanja in še razne druge predmete. Kakor njegovi tovariši, tudi on komaj čaka, da pozvoni na odmor, ko se bo lahko igral.

6. Sovražniki se zbirajo.

»Mi rabimo pomagačev«, pravi Miha. »Spominjam se dveh čarovnic. Ti dve bomo poklicali.« Pošljejo po pritlikavih vojaki pismo. Vojaki potujejo celo noč preko hribov in dolin. Zgodaj zjutraj dospejo do kočure, v kateri prebivata čarovnici: Jera in Bara.

(Dalje sledi.)

Moški polčevlji, boks, trežni Din 120.—, 128.—

Moški polčevlji, najfinejši boks, eleg. Din 155.—, 165.—

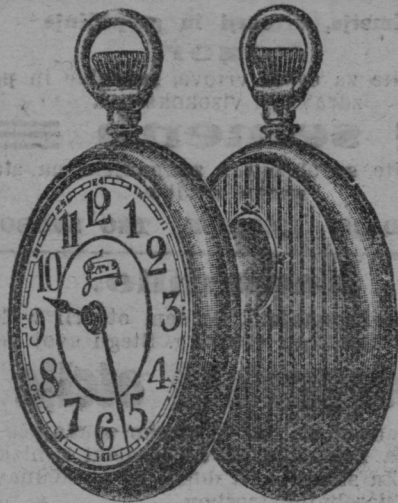
Klobuki oiroški Din 28.—, 38.—

Klobuki moški Din 52.—, 62.—, 75.—

Velika izbira oblek, perila, kravat, dežnikov, nogavic i. t. d. najceneje in solidno pri

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2

„Nezlomljiva“

Tako se imenuje zaradi svojih sestavljenih delov, ki so sigurni proti padcu in udarcu, prava švicarska Anker ura št. 512 v lepo poniklani skatliji za samo Din 48.—

Ista ura z radium svetlečim kazalom in kazalcem samo Din 68.—

Posilja se po povzetju ali ako se pošlje denar naprej. Noben riziko, ker je izmenjava dovoljena ali pa se pošlje denar nazaj.

Prava švicarska žepna ura, že od Din 44.—, ure za pestnice že od Din 98.—, budilke od

Tudi za 35.— Din se dobi ena žepna ura in že za 45.— Din tudi ena budilka. — Obe so dobre!

Din 49.—, kakor nakit, srebrno in zlato blago skoraj za originalne tovarniške cene najdete v ogromni izbiri v velikem ilustrovanem krasnem katalogu, katerega dobite brezplačno.

Zahtevajte ga od že 34 let obstoječe tvorniške hiše ur

H. SUTTNER V LJUBLJANI ŠT. 992

— Ze 34 let mnogo tisoč strank z... —

Priporočam

svojo bogato sortirano zalogo pomladanskih novosti.

Po skrajno nizkih cenah. Pripoznano najcenejše ostanke prodaja le

M. Gajšek
manufakturna trgovina
Maribor, Glavni trg št. 1

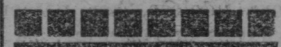
Kilne pasove

(Bruchbände.)

tudi za najhujše kile, trebušni pasovi, gumijaste nogavice, umetne noge in roke itd. najceneje pri trvdki

Ivan Fric, bandažist
Celje
za farno cerkvijo. 317

Naročite za fante,

ki se odpravljajo k vojakom, knjižico:

Moj tovariš.

Molitvenik za mladeniče in še zlasti za vojake.

Cena z rudečo obrezo 16 Din, z zlato obrezo 18 Din Po pošti 1 Din več.

Tiskarna sv. Cirila
Maribor.

Kdor v »Slov. Gospodarju« oglašuje, uspeha gotovo se raduje!

je Vaša korist, ako si nabavite srajce in vse drugo perilo za dame in gospode direktno v tovarni Stermecki, kjer so cene radi lastne izdelave zelo nizke, izbira ogromna in izdelava pa zelo fina. Pišite še danes po novi, veliki, ilustrirani cenik!

Trgovski dom

R. Stermecki

Celje št. 24.

Najboljša

kosa „Vulkan-Pohorka“

Veletrgovina z železnino

Pinter & Lenard

Maribor

Širite „Slov. Gospodarja“!

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. d. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62,000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Večjo množino cepljenih trt, različnih vrst in podlag ima v zalogi uprava posestev Guido pl. Pongratz, Dornava, p. Moškanjec. Cenik na razpolago. 445

Učenec iz poštene krščanske hiše, z dobro šolsko izobrazbo, krepak, zdrav in močan, se takoj sprejme za večjo trgovino z mešanim blagom. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Pošten«. Naslov se izve istotam. 450

Sprejme se marljiv in spreten, strokovno nabrazhen viničar. Ponudbe z spričevali na oskrbništvu dr. Hugo Windisch-Graetz, Kojnice. 448

Nagrobne spomenike iz marmorja in umetnega kamna in druga dela izvršuje po zelo ugodnih cenah, tudi na mesečne obroke, se priporoča: F. Koban, Rače-Fram T. št. 6. 449

Cepljena izabela se prav ugodno proda pri drevesničarju Bogmir Rezarju, Kresnike-Store. Zahtevajte ponudbo. 439

Kupim hišo v bližini trga in železniške postaje, pripravna za obrt, kjer bi bilo potrebno samo 10.000 Din, ostalo je lahko vknjiženo. Ponudbe na M. K., Spodnji gris 19, Gornja Radgona. 452

V Petrovčah na prodaj enostanovanjska hišica z vrtom, sadonosnikom in njivo, 3 minute od kolodvora in cerkve. Jožefov hrib št. 1, pošta Celje. 444

Tudi lanena preja ti veliko prištedi, ako jo daš v tkanje »Krosni«, taklnici domačega platna v Ljubljani, Zrinjskega cesta 6. Ker je platno za rjuhe tam stikano najtrpežnejše in najceneje. 417

Vedno sveže žgano kavo, vse špecerijsko blago, okove za pohištvo in stavbe, kuhinjsko posodo, mreže za postelje, zanesljivo kaljiva semena kupite pri Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg 14 — Gubčeva ulica 2. Zamenjam bučno olje za bučnice. 418

Proda se v Gočovi ob okrajni cesti krasno in večinoma arondirano posestvo 22 oralov. Poslopja so v najboljšem stanu. Prvovrsten sadonosnik. Stiskalnica. Lepe kleti. Travniki, njive, gozdovi. Proda se skupno ali posamezno Vinko Fras, Gočova, pošta Sv. Lenart v Slov. goricah. 422

Viničar z 3-4 delovnimi močmi se sprejme takoj. Oskrbništvo Racerdvor pri Mariboru. 431

Pozor kmetovalci! Za spomladansko gnojenje prodajam mavec (gips) po 25 Din za 100 kg, dokler zaloga traja. Rud. Dergan, Laško. 379

Na prodaj imam vsakovrstna posestva od 12 tisoč Din naprej. Posestva so v bližini Ptujja, jako lepa in vsa poslopja v dobrem stanu. Več se izve pri g. Tomažu Zartl, pošta Sela pri Ptujju. 336

Cepljene trte prvovrstne po 75 par nudi Franc Zelenko, Juršinci. 420

Občni zbor Hranilnice in posojilnice na Dobrni, r. z. z. n. z., se vrši dne 10. aprila t. l., ob 9. uri dopoldne v prostoru Hranilnice in posojilnice na Dobrni s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Tolitev načelstva in nadzorstva. 4. Slučajnosti. V slučaju, da bi občni zbor ne bil sklepčen, se vrši pol ure poznej drugi občni zbor z istim dnevnim redom, ki bo veljavno sklepal, ne glede na število navzočih članov. 441

Živinorejski rodovniški odsek v Velenju vabi uljudno vse svoje člane, da se sigurno udeležijo rednega občnega zbora, ki se bo vršil dne 3. aprila 1932, ob 3. uri popoldne pri g. Blatniku v Stari vasi s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika, čitanje zapisnika. 2. Poročilo mlečnih kontrolorjev. 3. Izvolitev novega odbora. 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1931. 5. Slučajnosti. Vabimo vse napredno misleče živinorejce, da se tega občnega zbora udeležijo, ker namerava biti ta občni zbor posebno zanimiv za povzdigo živinorejce v okraju. — Odbor. 443

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Selnici ob Dravi se vrši na Belo dne 4. aprila 1932, ob pol osmih v posojilniških prostorih. V slučaju nesklepnosti se vrši pol ure poznej občni zbor ob vsaki udeležbi. 437

Obče znana tvrdka C. Pickel, Maribor, Korosčeva ulica 39 priporoča za tekočo stavbeno sezijo vse tozadevne potrebščine, kakor: cementne cevi, cementne in umetno-kamene stopnice, cementne plošče za tlak in druge cementne izdelke, nadalje je na razpolago vedno sveže apno iz Zagorja, Ia trboveljski cement, razne tvarine za izolacije, strešne lepenke vseh števil, kamenite cevi itd. itd. Tvrdka prevzame tudi kanalizacije in asfaltna dela pod nadzorstvom posebnega strokovnjaka. 438

Dva vajenca za pekovsko obrt z vso oskrbo v hiši, učna doba 3 leta, sprejme Ivan Zorman, pekarna, Slov. Bistrica. 396

DENAR

shranite po najugodnejših obrestih na hranilne knjižice in tekoče račune po dogovoru pri 361

Krekovi posojilnici

r. z. z. n. z.

Maribor, Meljska cesta 10.

Poziv! Poziv!

Kmetje, vrtnarji in gospodinjje

Pozor!

Ako rabite za svoje vrtove, travnike in polja zdrava in visokokaljiva

semena

blagovolite se obrniti z zaupanjem na staroznano tvrdko 366

M. BERDAJS, MARIBOR, TRG SVOBODE.

Naznanilo.

Vljudno naznanjam, da sem otvoril v Celju na Dečkovem trgu v hiši g. Stegu svoj lastni

fotografski atelje

Priporočam se za vsa v stroko spadajoča dela, katera bodem strokovno izdelal z nizkimi cenami. Za slikanje na domu ne zaračunavam nikakih posebnih stroškov. 442

K obisku se priporoča

Ivan Kvas, Celje
fotograf.

ZAHVALA.

Povodom smrti moje matere gospe **Marije Kiki** v Partinju št. 55, pošta Sv. Jurij v Slov. goricah, ki je bila zavarovana pri

LJUDSKI SAMOPOMOČI V MARIBORU se najlepše zahvaljujem temu društvu za takojšnjo izplačilo podporne svote in priporočam to humano društvo v enakih slučajih.

Maribor, dne 24. marca 1932. 440

O. Golob, Maribor, Tattenbachova 16-III.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 100.000.000.—
Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.